

RANTASALMEN KUNTA

Talousarvio 2024 Taloussuunnitelma 2024–2026

Kunnanhallitus 11.12.2023 § 356

Yhteistyötoimikunta 13.12.2023 § 51

Kunnanvaltuusto 18.12.2023 § 110

Sisällysluettelo

JOHDANTO	3
KÄYTTÖTALOUSOSA	21
SITOVUUSTASOT 2024	22
110 VAALITOIMINTA	23
120 TARKASTUSTOIMINTA	24
130 HALLINNON TOIMIALA	25
300 HYVINVOINNIN JA SIVISTYKSEN TOIMIALA	36
100 VESI- JA VIEMÄRILAITOS	58
TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSA	60
INVESTOINTIOSA.....	63
TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA	68
TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA	70
KUNNAN KOKONAISTULOT JA –MENOT	72
YHTEENVETOLASKELMA	74
TALOUSARVION TUNNUSLUVUT JA	76
LASKENTAPERUSTEET	76
LIITTEET	79

Liite nro 1: Verotulojen kehitys, kiinteistöverot, käyttömenojen kehitys, talousarviolainat (kunta + vesihuolto), tilapäisluoton nostovaltuutus

Liite nro 2: Luottamushenkilöiden palkkioperusteet

Liite nro 3: Rantasalmen kunnan organisaatio

Liite nro 4: Rantasalmen kunnan vakituinen henkilöstö

Liite nro 5: Rantasalmen kuntastrategia

JOHDANTO

YLEINEN KUNTATALOUDEN TILANNE SUOMESSA 2024-2027

Kuntatalouden tilannekuva

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos heikkeni 2022 hieman suhteessa kahteen aiempaan vuoteen, mutta säilyi vahvalla tasolla. Tulos pohjautuu työllisyyden ja talouden hyvään kehitykseen ja siitä seuranneeseen verotulojen kasvuun. Kuntatalouden luvut paranivat vuonna 2022 merkittävästi kertaluonteisilla tekijöillä, kuten sote-kiinteistöjen myynneistä saaduilla tuloilla sekä Helsingin kaupungin liikenneliikelaituksen yhtiöittämisellä.

Kuntatalouden vuosikate heikkeni vuodesta 2022, mutta oli edelleen yli poistotason ja nettoinvestointien. Vuosikate laski vähiten yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä, muissa ryhmissä lasku jatkui jo toista vuotta peräkkäin. Kuntatalouden eriytyminen näkyi vuonna 2022 selkeästi suurten kaupunkien ja pienten kuntien välillä.

Kuntakonsernien lainakanta oli vuoden 2022 lopussa noin 43,5 mrd. €. Lainakanta kasvoi lähes 1,2 mrd. € edellisestä vuodesta, mutta peruskuntien lainakanta väheni ensimmäistä kertaa koko 2000-luvun aikana. Merkittävät investoinnit ja toiminnot ovat siirtyneet yhä enemmän kunnista konserniyhtiöissä, kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä toteuttavaksi. Eniten lainamäärä kasvoi yli 100 000 asukkaan kuntakonserneissa, jotka investoivat muita kuntia enemmän infra- ja elinkeinopoliittisiin kehittämishankkeisiin.

Hallitusohjelman kuntatalouden linjaukset

Pääministeri Orpon hallitus on asettanut julkisen talouden suunnitelmassa tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Tavoite edellyttää kuntatalouden tilanteen kohenemista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntien rahoitusasema suhteessa BKT:hen on -0,4 % vuonna 2027.

Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää, että uusien tai laajentuvien tehtävien vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Lisäksi huomioita kiinnitetään tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin, koska kunta-alan palkansaaajien eläköityminen on voimakkaasta ja työvoimatilanne vaihtelee toimialoittain voimakkaasti. Hallitusohjelman toimenpiteistä osa täsmentyy jatkovalmistelussa. Hallitusohjelmassa vuonna 2024 kunnille ei osoiteta uusia tehtäviä tai velvoitteita.

Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus käynnistää kuntien normituksen keventämishallituksen, johon kytketään kaikki kuntia ohjaava sektorilainsäädäntö soveltuvin osin.

Hallituksen käynnissä olevaa kiinteistöverouudistus jatkuu, jonka päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käyviä arvoja.

Kuntien kiinteistökantaan kohdistuu etenkin sote-uudistuksen seurauksena tarpeita uudelleenjärjestelyihin, joilla on vaikutuksia kuntatalouteen. Hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään julkisen sektorin tilaohjelma, jonka tavoitteena on tehostaa julkisen sektorin tilakustannuksia sekä hakea ratkaisuja valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien välisiin tilaomaisuuskysymyksiin.

Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uuden lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. TE-palveluiden rahoitusmallia tarkistetaan ja työvoimapalveluiden lakisääteistä palveluprosessia kevennetään.

Osana julkista taloutta ja työllisyyttä kohentavia toimia sosiaaliturvaetuuksiin ja erityisesti työttömyysturvaan ja asumisen tukiin tehdään muutoksia, jotka vaikuttavat välillisesti kuntien verotuloihin ja kuntien rahoitusosuuteen toimeentulotuesta. Muutoksilla on toimeentulotukea sekä lisääviä että vähentäviä vaikutuksia.

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen

Valtio osoittaa kuntien valtionapuihin noin 5,1 mrd. € vuonna 2024. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 3,7 mrd. €, kuntien veromenetysten korvaukset 0,9 mrd. € ja muut valtionavut 0,6 mrd. €. Vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,1 mrd. €, josta laskennallisten valtionosuuksien osuus on 4,6 mrd. €.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan yhden prosenttiyksikön indeksikorotusta vastaava vähennys vuosina 2024–2027, mikä pienentää kuntien valtionosuutta noin 24 M€ vuonna 2024. Hallitusohjelman mukainen maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus 0,93 %:sta 1,30 %:in vuodesta 2024 alkaen vahvistaa kuntataloutta arviolta noin 108 M€:lla vuodesta 2024 alkaen.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus pienenee vuonna 2024 vuoden 2023 talousarvioon verrattuna noin 290 M€:lla. Vähennys johtuu pääosin vuonna 2023 sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta sekä sen vuoksi valtionosuuteen tehtävistä korjauksista. Jotta kuntataloudesta siirtyy uudistuksen yhteydessä yhtä paljon kustannuksia ja tuloja, vähennetään kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta vuodesta 2025 alkaen pysyvästi noin 224 M€. Siirtyvien kustannusten ja tulojen tarkentumisesta johtuva valtionosuuden vähennys huomioidaan vuoden 2023 osalta takautuvasti vuosina 2024–2026, minkä vuoksi peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan määräaikainen vähennys kyseisinä vuosina.

Vuonna 2027 kuntien peruspalvelujen valtionosuudet ovat noin 3,5 mrd. €. Peruspalvelujen valtionosuutta korottavat vuonna 2025 työvoimapaalveluiden järjestämistä vastaava siirto kunnille ja kuntien työttömyysturvan rahoitusosuuden kasvattaminen. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet alenevat reaalisesti hieman oppilas- ja opiskelijamäärien alenemisen takia.

Kuntatalouden kehitysarvio

Suomen talouskehitys pysyi vuonna 2023 nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Inflaation arvioidaan normalisoituvan keskimäärin 2 % vuosina 2024–2027. Vuonna 2024 BKT kasvaa 1,2 % kotitalouksien ostovoiman kohentuessa ja vuonna 2025 talouskasvu vahvistuu 1,8 %, kun kulutuksen kasvu ja puhtaan siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Talouden toipuminen vähentää työttömyyttä ja lisää työllisten määrää vuodesta 2025 alkaen. Vuosina 2026–2027 talouskasvun vaimenee hieman mutta säilyy runsaassa 1,5 %.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kuntatalouden kehitysarvion mukaan vuonna 2023 vahvoja, tämä johtuu pitkälti sote-uudistukseen liittyvästä verohännästä. Käännös heikompaan on edessä, kun alkuvuoden suotuisa tulokehitys hiipuu talouskasvun vaimenemisen vuoksi sekä kuntien saamat poikkeuksellisen suuret verohännät poistuvat.

Vuosikate riittää koko kunta-alan taloudessa kattamaan poistot 2024–2027, mutta nettoinvestointeihin se ei riitä. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa sopeutuspaineita tuleville vuosille.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 %/vuosi 2024–2027. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 % vuonna 2024. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Työ- ja elinkeinopalveluiden siirto kunnille laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja vajaalla 900 M€:lla vuonna 2025. Valtionosuudet kasvavat voimakkaasti, kun työ- ja elinkeinopalveluiden myötä kunnille siirtyvät kustannukset sekä uudistuksesta aiheutuva kasvu kuntien etuusmenoissa kompensoidaan kunnille. Uudistuksessa kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin 4000 HTV:llä, mikä näkyy vuonna 2025 etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja puhtaan siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024–2027, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Kuntatalouden lainakanta kasvaa 24,2 mrd. € vuoteen 2027.

Rahoitusperiaatteen toteutumisen arviointi kuntakokoryhmittäin

Kuntien rahoituksen tasapainotilaa mitataan toiminnan ja investointien rahavirtaan perustuen. Toiminnan ja investointien rahavirta -käsite ilmaisee negatiivisena kunnan paineen lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen. Positiivinen toiminnan ja investointien rahavirta heijastaa mahdollisuutta lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin laskemiseen.

Toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan vuonna 2023 vahva lähes kaikissa

kuntakokoryhmissä. Vuoden 2023 vahvaa tilannetta selittävät verotulot ja erityisesti kunnallisverotulot, joissa näkyvät vielä aikaisempien vuosien veroprosenteilla maksuunpannut verot. Toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee vuonna 2024 kaikissa kuntakokoryhmissä, kun sote-uudistuksen verohännät poistuvat ja valtionosuuksiin tehdään sote-uudistuksen siirtolaskelman tarkentumisen edellyttämä vähennys takautuvasti vuodelta 2023. Vuosina 2025–2027 toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee edelleen maltillisesti, mutta kuntakokoryhmittäinen vaihtelu on suurta.

Kunnallisveroprosenttiin on nousupainetta kaikissa kuntakokoryhmissä vuosina 2024–2027, mutta koko maan tasolla kunnallisveron laskennallinen korotuspaine pysyy suhteellisen maltillisella tasolla. Vuonna 2023 negatiivisen vuosikatteen kuntia on vain muutama, mutta vuotta 2027 kohden määrä nousee pienissä kuntakokoryhmissä. Veropohjan heikkeneminen muodostaa uhan varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä, jos näiden kuntien demografia- ja muuttotappiokehitys jatkuu ennustetun kaltaisena. Niiden kuntien määrä, joiden taseessa on kertynyttä alijäämää, kasvaa vuotta 2027 kohden.

Kuntatalouteen vaikuttavat monet eri epävarmuutta aiheuttavat muutostekijät. Erityisesti sote- ja TE-uudistukset aiheuttavat kehitysarvioihin epävakaisuutta. Kuntakokoryhmittäisiin ja kuntakohtaisiin arvioihin tulee suhtautua varovaisesti ja pitkälle meneviä tulkintoja tulee välttää. Tarkastelu kuvaa erikokoisten kuntien talouden kehityksen suuntaa ja tilaa.

Lähde: Valtionvarainministeriö. Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027.

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Rantasalmella tehdään toista talousarviota kuntana, jolla ei ole velvoitetta tuottaa sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita ja viimeistä vuotta, jolloin kunnan vastuulla ei ole te-palveluita. Tämä on vaikuttanut ja tulee tulevaisuudessa vaikuttamaan merkittävästi kunnan tuloihin, menoihin sekä kunnan mahdollisuuksiin ennakoita toimintaa talousarviovuotta kauemmaksi. Kunta tulee työskentelemään rinnakkain hyvinvointialueen kanssa ja yhteisenä päämääränä on kuntalaisten hyvinvointi. Yhdyspintojen kuntoon saaminen ja keskusteluyhteyden vahvistaminen hyvinvointialueeseen on yksi merkittävimpiä tavoitteita tulevalle vuodelle.

Vuoden 2024 talousarviota on valmisteltu harvinaisen haasteellisessa tilanteessa. Rantasalmen kunnan tulot tulevat olemaan pienemmät ja toisaalta nykyisten toimintojen kustannukset tulevat kasvamaan. Tämä johtaa vääjäämättä palveluiden tuottamisen tarkasteluun ja palveluiden sopeuttamiseen. Haasteita talousarvion on asettanut talon sisällä ollut organisaatiomuutos, jonka valtuusto hyväksyi 13.11.2023. Toinen merkittävä haaste on epävarmuudet tulopohjassa. Valtionvarainministeriö on muuttanut useaan otteeseen arviotaan ensi vuoden ja tulevan vuoden valtionosuuksien määrästä.

Organisaatiomuutoksella pyritään vahvistamaan kunnan roolia kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjänä sekä kiinteistöomaisuuden hallintaa. Organisaatiomuutos ei lisää tai vähennä kunnan henkilöstöä. Lautakuntarakenteeseen tehdään muutoksia. Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta tulee vastaamaan hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialasta ja tekninen- ja ympäristölautakunta tulee vastaamaan teknisestä toimesta ja ympäristön toimialasta.

Tulevina vuosina Rantasalmen konsernin tulee suhtauttaa kulurakenne tuloihin. Erityisen suuressa roolissa ovat kunnan ja kunnan yhtiöiden kiinteistöjen hallinta, huolto ja niiden investoinnit. Ensi vuodelle laaditaan kiinteistöstrategia, joka tulee ohjaamaan kuntakonsernin kiinteistöjen hallintaa. Strategiassa selvitetään, mitkä kiinteistöt ovat keskeisiä kunnan palvelujen tuottamiseksi ja miten rakennuksia tulisi huoltaa ja miten niihin tulisi investoidaan.

Vuodelle 2024 investointeja on edellisiä vuosia vähemmän. Osa suunnitelluista investoinneista jätetään odottamaan kiinteistöstrategian valmistumista. Merkittävimpiä investointeja ensi vuodelle ovat peruskoulun esitystekniikan uusiminen sekä Aurinkorannan infrastruktuurin rakentaminen siihen saakka, että rakentamisen aloittaminen voisi alkaa varatuilla tonteilla 2024. Vesi- ja viemärlaitoksen puolella aloitetaan kaksi merkittävää investointia. Ruutanharjun vedenottamon rakentaminen ajoittuu vuodelle 2024. Jätevedenpuhdistamon luvittaminen, suunnittelu ja kilpailutus ajoittuvat myös tulevalle talousarviovuodelle.

Kuntastrategian ensimmäinen visio on ”Turvallinen arki itsenäisellä Rantasalmella” Kulujen rakenteen tarkastelu ja sovittaminen menoihin tulee olemaan keskeisiä tavoitteita, jotta tähän visioon tullaan pääsemään. Tulevat vuodet ovat kuntatalouden kannalta haasteellisia, mutta uskon vakaasti, että kylä, jolla on suuri sydän, tulee selviämään näistä haasteista ja säilymään elinvoimaisena ja vireänä.

Kiitän lämpimästi koko kunnan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä, jotka ovat osallistuneet talousarvion valmisteluun.

Rantasalmella 18.12.2023

Kunnanjohtaja

Rainer Leskinen

RANTASALMEN KUNNAN TALOUSNÄKYMÄT

Talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025–2026 pohjautuu voimassa olevaan lainsäädäntöön. Talousarvion 2024 lähtökohta on tasapainossa oleva talous.

Lähihistoriassa Rantasalmen kuntakonsernin heikko talous oli vienyt kunnan erittäin lähelle kriisikuntaa vuonna 2018. Tasapainottamisohjelmalla haettiin tasapainoa tuloja kasvattamalla sekä menoja leikkaamalla.

Tilinpäätöksen 2020 jälkeen on muodostunut kumulatiivista ylijäämää noin 1,74 M€ sekä vuoden 2021 tilinpäätös oli ylijäämäinen 2,26 M€. Vuoden 2022 tilinpäätös oli ylijäämäinen 1,01 M€.

Rantasalmen kunnan ja kuntakonsernin velkamäärä on säilynyt kohtuullisella tasolla. Lainojen korkotaso on ollut vuotta 2023 edeltävinä vuosina verrattain alhainen. Vuoden 2023 korkojen nousu vaikuttaisi kuitenkin pysähtyneen ja näköpiirissä olisi hienoista yleistä korkotason laskua vuonna 2024.

Kunnan investoinnit rakennuttaminen joudutaan toteuttamaan joko lainarahalla tai muilla rahoitusjärjestelyillä. Rantasalmen kunta toimii Paloaseman rakennuttajana.

Vuoden 2024 kunnan investoinneista suurimmat kohdistuvat koulukeskuksen opetusvälinehankintoihin, Aurinkorannan uuden kaava-alueen kuntatekniikan rakentamiseen ja Raudanvedentien eteläpuoleiselle kaava-alueelle sekä vesi- ja viemärlaitoksen investointeihin. Painopiste investoinneissa 2024 on vesi- ja viemärlaitoksella, jossa vuoden 2024 merkittävien investointit kohdistuvat vesi- ja viemäriverkoston järjestelmällisen saneerauksen jatkamiseen, Ruutanaharjun vedenottamon rakentamiseen sekä jäteveden puhdistamon uudisrakentamisen suunnitteluun.

Tuloveroprosentti on ollut lainsäädännöstä johtuen samansuuruiset vuosina 2021 ja 2022. Vuonna 2023 tuloveroprosentti määräytyi hyvinvointialueiden muodostamisen takia vuoden 2022 veroprosentin mukaisesti. Hyvinvointialueiden täytäntöönpanoon liittyvän lainsäädännön perusteella kaikkien manner-Suomen kuntien veroprosentista leikattiin 12,64 %. Leikkauksen jälkeen 2023 kunnan tuloveroprosentti oli 9,36 %.

Vuoden 2024 tuloveroprosentti on 9,4 %, kun tuloveroprosentti tuli jälleen määrätä kymmenyksikisan tarkkuudella. Kiinteistöveroprosentteja ei korotettu vuoden 2023 tasosta, mutta hallitusohjelman mukaiseksi uudeksi yleiseksi maapohjan kiinteistöveroksi määrättiin 1,30 %.

Valtionosuudet säilyvät vuosina 2021 ja 2022 samassa noin 12 M€:n tasossa. Hyvinvointialueiden käynnistyessä 1.1.2023 valtionosuudet kunnan laskivat 2,6 M€ tasoon. Vuosien 2024–2026 valtionosuuksien määrää leikkaa takautuvasti hyvinvointialueuudistuksesta johtuva kuntien sote-menojen tase vuodelta 2022. Valtionosuudet hieman kohoavat vuoden 2024 tasosta (n. 2,5 M€) vuosille 2025 ja 2026 (n. 2,9 M€), mutta ne sisältävät TE-uudistuksen kompensaaation ja tästä johtuen nykyisten palvelujen rahoitusosuus tosiasiaa pienenee tulevina vuosina.

Muiden myyntitulojen osalta talouden suunnitteluun tuo omat haasteensa vuonna 2023 päättynyt ympäristötoimen yhteistyösopimus.

Haasteita kuntatalouteen Rantasalmella tuovat kiinteistöjen kunto ja niiden korjausvelka, kiinteistöjen arvostukset kirjanpidossa sekä kuntakonsernissa olevien yhtiöiden toiminnallinen ja taloudellinen toiminta. Talouden kehityksen heikkoa ennustettavuutta lisää vuonna 2025 TE-palvelujen ja vastuun työllisyystoimista siirtyessä kunnalle sekä vielä epäselvät sote-kiinteistöjen tulevaisuuden ratkaisut ja mahdolliset yllätykset kiinteistöissä.

Kuntien keskeiseksi tehtäväksi hyvinvointialueiden käynnistymisen jälkeen jää asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen ja elinvoiman kehittäminen. Nämä molemmat edellyttävät kuntien talouteen ennustettavuutta ja riittävää rahoitusta. Rantasalmen kummassa korostuu hyvinvoinnin palvelujen järjestäminen ja siinä onnistuminen, koska valtionosuusjärjestelmä korostaa jatkossa hyvinvointipalvelujen vaikuttavuuden merkitystä.

Vuotta 2024 ohjaa sekä talouden että toiminnan näkökulmasta kunnan palvelujen vaikuttava ja kustannustehokas järjestäminen sekä varautumiseen tulevina vuosina toiminnan järjestämisen muutoksiin ja omaisuusjärjestelyihin sisältäen sote-kiinteistöt. Uuden organisaation 1.1.2024 uskotaan edesauttavan kunnan tehokkaampaa palvelujen järjestämistä ja vastaamista tulevaisuuden haasteisiin.

Kuntastrategian mukaisesti perustehtävä on määritelty:

- Rantasalmen kunta tähtää kaikessa toiminnassaan kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämiseen tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla tuotettuja palveluita sekä tarjoamalla mahdollisuuden kuntalaisille osallistua ja vaikuttaa.
- Kuluvalla valtuustokaudella korostuu kunnan rooli elinvoiman, palveluiden, sivistyksen ja kulttuurin vahvistajana sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä.
- Johtamisessa painottuu konsernijohtaminen ja verkostoissa vaikuttaminen.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen on Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

VEROTULOT

Vuoden 2023 tuloveroprosentti oli 9,36 %. Rantasalmen kunnanvaltuusto määräsi vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 9,4 % (Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 89).

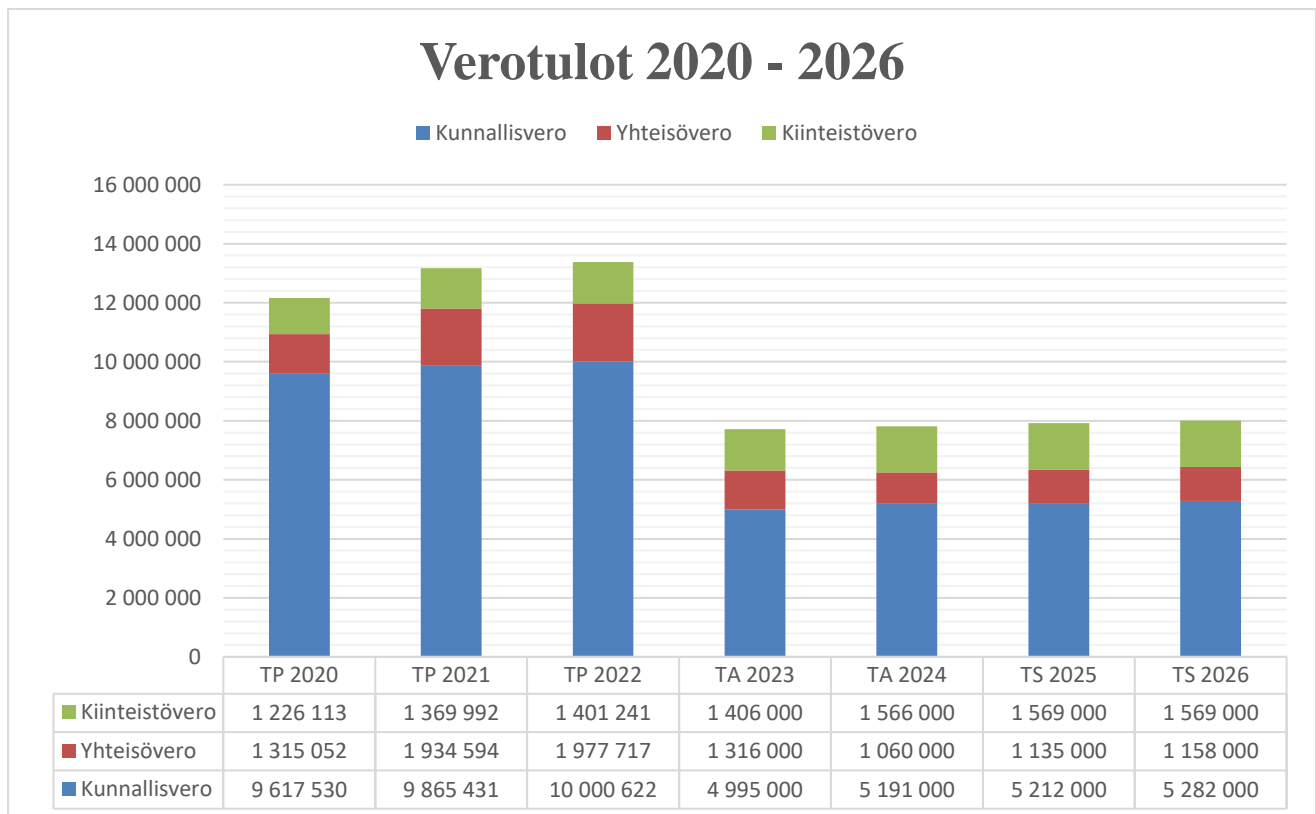
Vuoden 2024 kiinteistöveroprosentit säilyivät edellisen vuoden tasolla (Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 90):

- yleinen kiinteistövero	1,10 %
- vakituiset asuinrakennukset	0,55 %
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,10 %
- rakentamaton rakennuspaikka	2,00 %
- yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %
- voimalaitokset	3,00 %
Lisäksi vuonna 2024 otetaan koko Suomessa käyttöön uusi yleinen maapohjan kiinteistövero	1,30 %

Yhteisöverotuoton arvioidaan vuonna 2024 hieman laskevan vuoden 2023 tasolta. Yhteisöveron määrittämisessä metsäerän laskennan perusteena käytetään entisten metsäkeskus-alueitten mukaan laskettuja bruttokantorahatuloja, jotka jaetaan kunnittain kunkin kunnan alueella olevien metsämaapinta-alojen suhteessa.

Verojen tasausten jälkeen vuonna 2024 Rantasalmen kunnan kokonaisverotulojen arvioidaan olevan **7,755 miljoonaa €**. Taloussuunnitelma vuosina 2025 ja 2026 verotulojen ennustetaan olevan, hieman 2024 tasoa korkeampi, noin 7,8–8 miljoonaa € (lähde: Kuntaliiton veroennuste 10/2023).

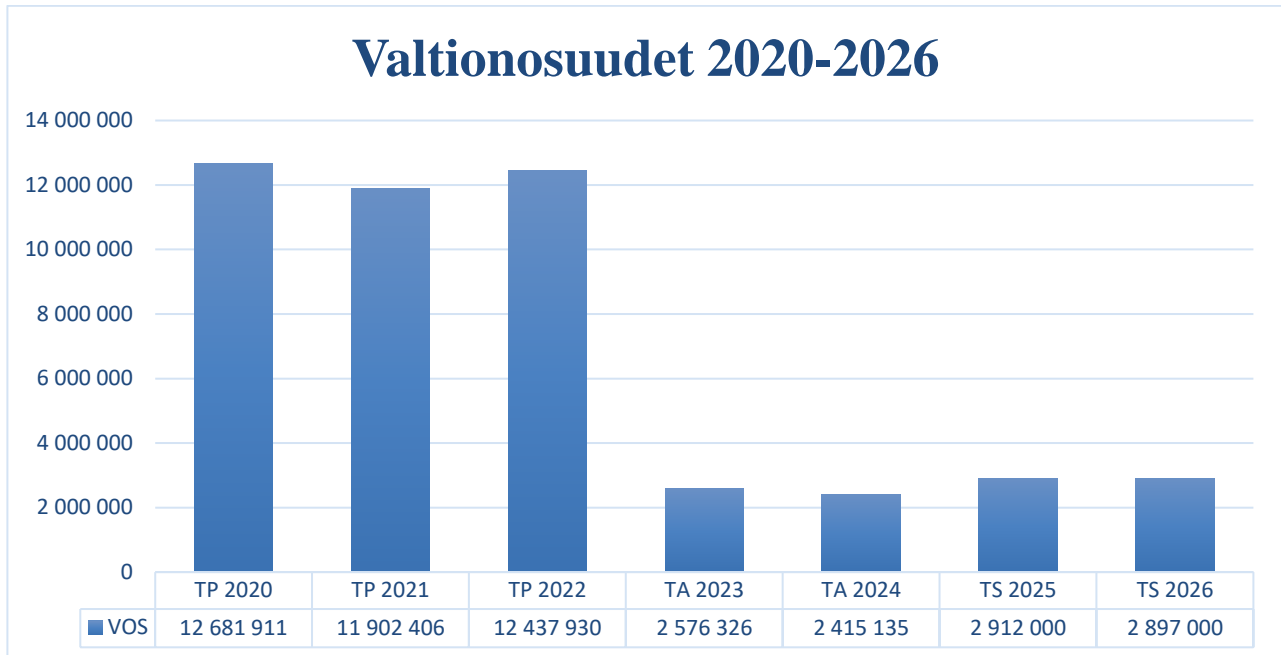
Yksityiskohtaisempi veroprosenttien ja verotulojen kehitys vuosina 2012–2026 on talousarviokirjan liitetiedoissa.

VALTIONOSUUDET

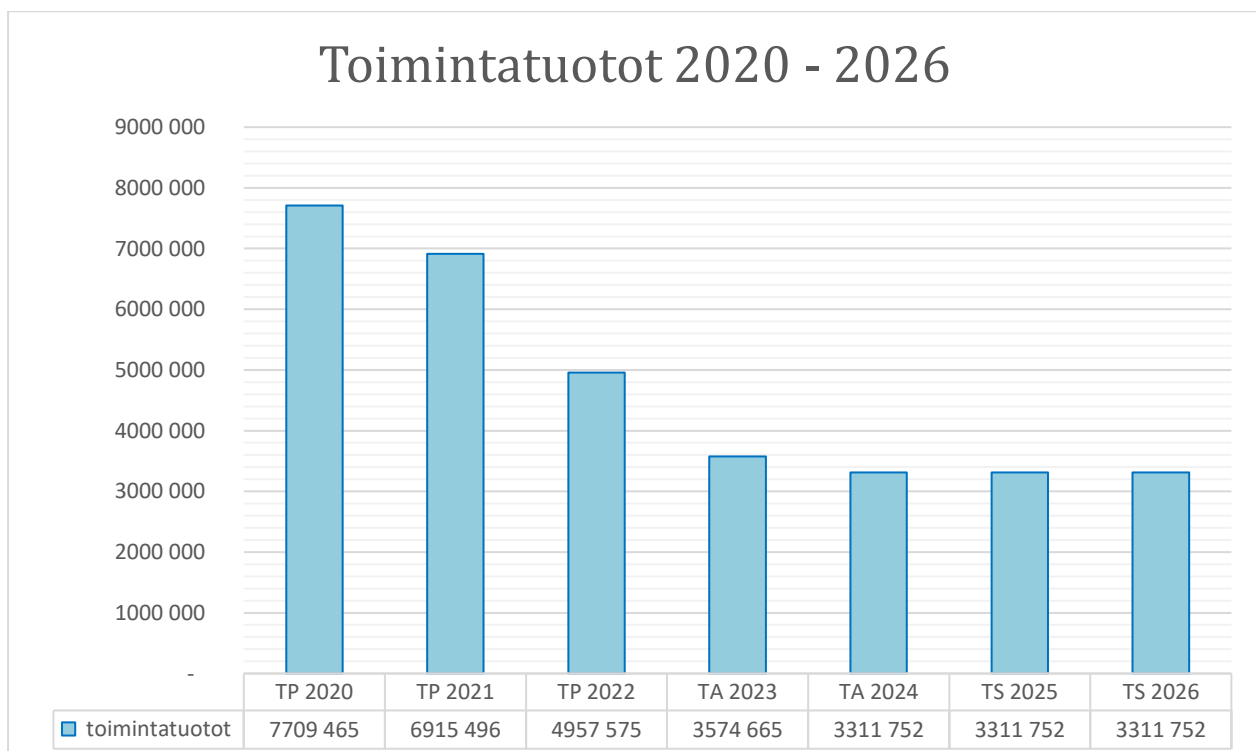
Ennusteen mukaan Rantasalmen kunnan vuoden 2024 valtionosuudet olisivat yhteensä **2,415 M€**. Taloussuunnitelma vuosina 2025 ja 2026 valtionosuuksien ennustetaan nousevan noin 400–500 tuhannella €:lla 2024 tasosta. Tarkkojen ennakkolaskelmien tai arvioiden tekeminen tässä vaiheessa on mahdotonta, johtuen valtionosuusjärjestelmän muutoksista. Käsitys tarkentuu sitä mukaan, kun tieto vuoden valtionosuusjärjestelmämuutoksen ja verotulojen kehityksestä tarkentuu.

Yksityiskohtaisempi valtionosuuksien kehitys vuosina 2012–2026 on talousarviokirjan liitetiedoissa.

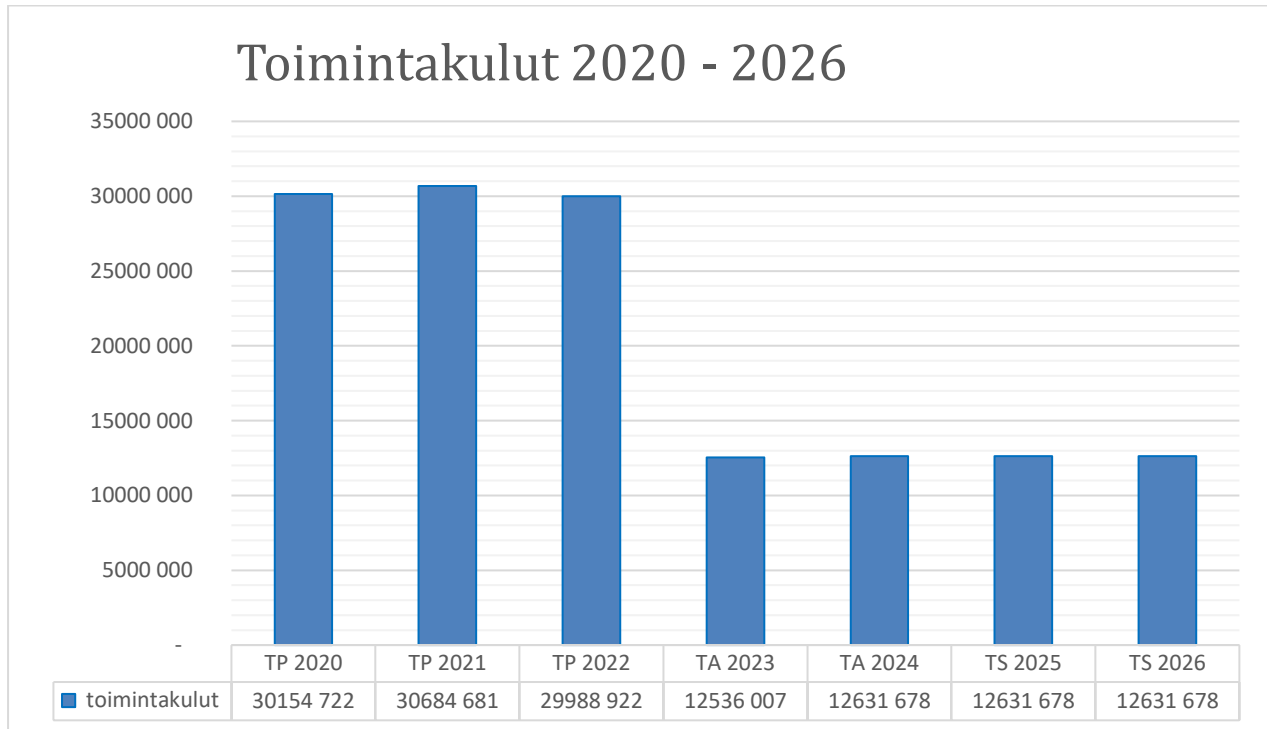

TALOUSLUKUJA (Rantasalmen kunta, ulkoinen)

Rantasalmen kunnan sekä vesi- ja viemärlaitoksen yhteenlasketut vuoden 2024 ulkoiset tuotot ovat yhteensä noin 3,31 M€.

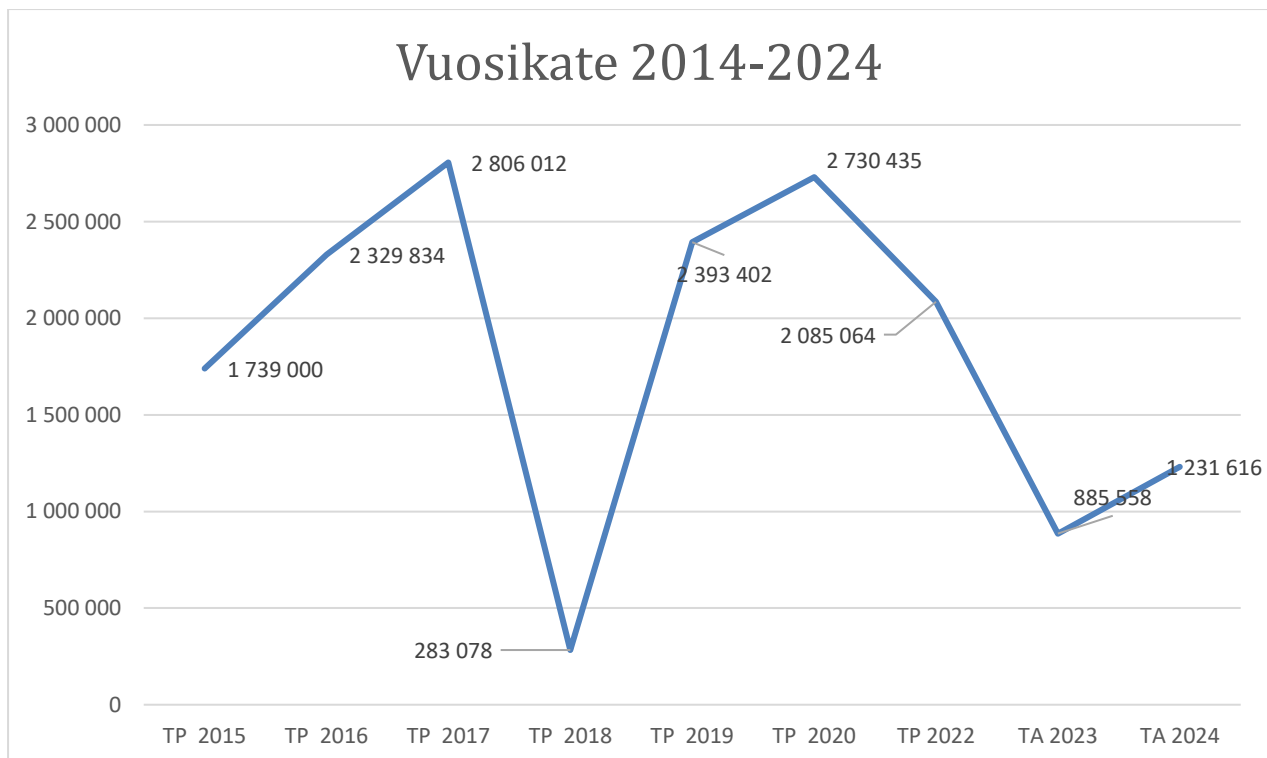

Rantasalmen kunnan sekä vesi- ja viemärlaitoksen yhteenlasketut vuoden 2024 **ulkoiset** toimintakulut ovat yhteensä n. 12,63 M€.

TALOUSLUKUJA 2024 (kunta +vesihuolto, ulkoinen)

Talousarvion mukainen vuosikate ennen poistoja ja arvonalenemisiä on + **1 231 616 €**.

Poistojen ja arvonalentumisten jälkeen Rantasalmen kunnan vuoden 2024 tilikauden tulos talousarvion mukaan tulisi olemaan vesi- ja viemärlaitos mukaan lukien + **80 229,92 € (ulkoinen ja sisäinen)**

Tilikauden tulos 2014 - 2024

INVESTOINNIT

Vuoden 2024 investointien kokonaiskustannusesitys on kunta ja vesi- ja viemärlaitos yhteensä noin 2,07 M€, josta kunnan investointien osuus on noin 0,39 M€ ja vesi ja viemärlaitoksen osuus noin 1,68 M€. Investoinnit rahoitetaan pääosin pitkäaikaisella lainalla.

Vuodelta 2022 siirtyvä investointi on uuden paloaseman hankinta, jonka kustannusarvio on noin 2,5 M€. Kunta toimii paloaseman rakennuttajana ja kiinteistö siirtyy hyvinvointialueen vastattavaksi hyvinvointialueelle tai leasing-yhtiölle, kun rakennus valmistuu. Paloaseman rakentaminen etenee vuoden 2024 aikana, mutta sen toteutusmalli ei ole enää kunnan investointi.

Keskeisimmät investointikohteet ovat pitkällä jänteellä olleet koulukeskus, Mustalahden satama, katuvalaistuksen ja kaavateiden saneeraus ja vesi ja viemärlaitoksen investoinnit.

Vuoden 2024 investoinneista suurimmat kohdistuvat koulukeskuksen opetusvälinehankintoihin, Aurinkorannan uuden kaava-alueen kuntatekniikan rakentamiseen Raudanvedentien eteläpuoleiselle kaava-alueelle ja vesi- ja viemärlaitoksen investointeihin. Investoinneissa on varauduttu myös mm. katuvalaistuksen ja kaavateiden pienimuotoiseen saneeraukseen, liikuntapaikkojen investointitarpeisiin, nuorisotilan kalustamiseen ja varavoimakoneiden hankintaan.

Vesi- ja viemärlaitoksen vuoden 2024 merkittävimmät investoinnit kohdistuvat vesi- ja viemäriverkoston järjestelmällisen saneerauksen jatkamiseen sekä jäteveden puhdistamon uudisrakentamisen suunnitteluun ja mahdolliseen rakentamiseen aloittamiseen. Uudisrakentaminen on aikataulutettu toteutettavan tulevina vuosina.

Tulevina vuosina tulisi varautua Kuus-Hukkalan suunnan vesihuollon rakentamiseen ja Palvelukeskus Mäntylän mahdolliseen saneeraukseen. Suunnitelmavuosina jatketaan koulukeskuksen saneerausta, parannetaan kaavateitä ja kunnallistekniikkaa.

LAINAT

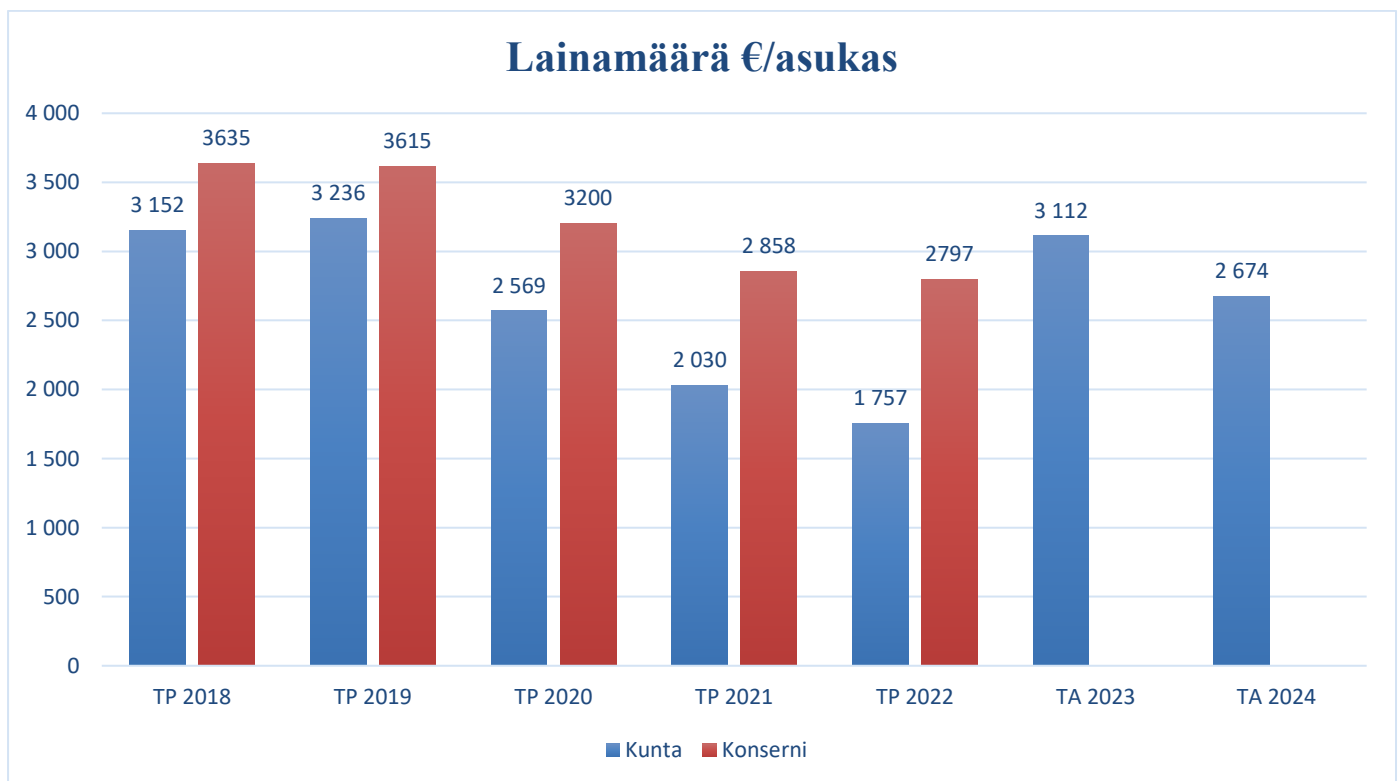
Rantasalmen kunnan noin 2,07 M€:n investoinnit arvioidaan toteutettavan pitkäaikaisella lainalla. Rantasalmen kunnan lainamäärän arvioidaan olevan vuoden 2024 talousarvion toteutumisen yhteydessä yhteensä noin 8,8 M€, joka olisi tunnuslukuna 2 674 €/asukas.

Vuoden 2023 talousarvion mukaan Rantasalmen kunnan lainamäärän oli arvioitu olevan vuoden lopussa noin 3.125 €/asukas.

Vuoden 2023 kunnan vesi- ja viemärlaitoksen investointeihin on otettu pitkäaikaista lainaa 0,7 M€ ja Rantasalmen kunnalla oli loppuvuodesta 2023 käytössä lyhytaikaista lainaa (tilapäisluotto) 1 M€. Kunnan yhteenlaskettu pitkäaikainen lainamäärä on vuoden 2023 loppupuolella noin 7,6 M€.

Viimeisin vahvistettu tilinpäätös on TP 2022, jolloin Rantasalmen kunnan lainamäärä oli yhteensä noin 5,7 M€, mikä tarkoitti lainamääräksi 1757 €/asukas. Tilinpäätöstietojen 2022 mukaan koko Suomen keskiarvo kunnissa lainamääräksi per asukas oli 3383 €/asukas. Konsernitason tilinpäätöksessä 2022 Rantasalmen osalta lainakanta oli 2797 €/asukas ja koko Suomen keskiarvo konsernitason oli 7840 €/asukas.

Lisäksi mahdolliset vuokra-, leasing- yms. vastuut nostavat kuntien vastuita noin tuhannella eurolla per asukas. Nämä vastuut huomioidaan, kun arvioidaan kunnan taloudellista asemaa ja ns. kriisikuntakriteerejä.

Kunnan lainamäärän kehitys 2018–2024 sekä konserni lainamäärät 2018–2022

PALVELUTUOTANTO

Palkanlaskennan ja taloushallinnon palvelut hankitaan Kuntalaskenta Oy:ltä.

Perustietotekniikkapalvelut (sähköposti, lähituki yms.) hankitaan IT-Palvelutalo Frendy Oy:ltä.

Tekninen ja ympäristölautakunta hyödyntää mm. kunnan osakkuusyhtiö Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n palvelutarjoamaa asiantuntijapalveluihin, teknisiin palveluihin, kuntatekniikkaan, yhdyskuntasuunnitteluun, kiinteistöjen hoitoon sekä investointien toteutukseen.

Vesi- ja viemärlaitoksen käyttö- ja ylläpitopalvelut hankitaan Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ltä.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut (eläinlääkintä, terveystervanomainen) tuottaa Savonlinnan kaupunki. Rantasalmen kunta tuottaa yhteistoiminta-alueella maaseutuhallinnon palvelut Juvan, Sulkavan ja Joroisten kunnille.

Kansalaisopiston palvelun tuottaa Rantasalmen, Juvan ja Sulkavan kunnille yhteinen seudullinen kansalaisopisto, Järvi-Saimaan kansalaisopisto, jonka isäntäkuntana toimii Sulkava.

RANTASALMEN KUNNAN VUODEN 2024 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN 2024–2026 LAADINTAOHJEET

Kunnanhallitus 7.8.2023 § 186 Huomioitavaa talousarviovuodelle 2024

Kunnanhallitus on päättänyt talousarvioraamin vuodelle 2024.

Talousarvio 2024 tehdään nettositovana, samalla periaatteella kuten talousarvio 2023 oli tehty.

Talousarvion laadinnassa tulee huomioida kuntalaisten osallistaminen.

Tavoitteiden tulee olla johdettu ja tukea sen toteuttamista kuntastrategiasta.

Aikataulu:

Elo – syyskuu

- Toimialat käyvät talousarvioneuvottelut Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n kanssa ja laativat talousarvioesityksen syyskuun loppuun mennessä. **JSP:n tulee tuottaa tarvittavat luvut syyskuun puoleen väliin mennessä toimialojen käyttöön.**

- investointien määräraha- ja tuloarvioesitykset tavoitteineen ja perusteluineen tule esittää syyskuun puoliväliin mennessä

- TA 2024-tiedot talousarvio-ohjelmaan tulee olla vietyinä syyskuun loppuun mennessä

Lokakuu

- TA 2024 luonnos valmiina, johtoryhmän käsittely

- lautakuntien käsittelyt

- valtuustoseminaari talousarvioesityksistä (mm. veroprosentit, investoinnit)

Marraskuu

- veroprosenttien käsittely valtuustossa

- kunnanhallituksen käsittely

Joulukuu

- valtuuston käsittely

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioesitysten tulee pohjautua voimassa olevaan kuntastrategiaan. Toimialakohtaiset toiminnan kuvaukset / palvelusuunnitelmat esitetään koottuna toimialan käyttötalousosan alussa ja tarkemmin kunkin sitovan tason käyttötalousosan alussa. Yleisperusteluissa asetetaan myös konsernijohtoa ja tytäryhteisöedustajia koskevat tavoitteet.

Taloussuunnitelmavuodet 2024–2025

Taloussuunnitelma käsittää vuodet 2024–2026. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi (TA2024) on laissa erikseen mainittu talousarvio, jonka sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman 2025–2026. Taloussuunnitelmavuosien 2025–2026 määrärahat esitetään talousarviossa tuloslaskelma-, rahoituslaskelma- ja investointiosissa huomioiden merkittävät toiminnalliset muutokset perusteluineen sekä kustannustason muutokset. Taloussuunnitelma on kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja.

Menot

Palkkamenojen osalta varaudutaan elokuun 2023 palkkasummaan korotettuna 2,75 %:lla.

Palkkaperusteinen eläkemaksu on vuonna 2024 esityksen mukaan KuEL 24,44 % ja VaEL 24,84 %, josta työnantajan osuus 16,84 % (KuEL) tilille 4100 tai 16,65 % (VaEL) tilille 4110. Kevan valtuuskunta hyväksyy asian lopullisesti joulukuussa 2023.

Työnantajan muihin sosiaaliturvamaksuihin (= sotu, työttömyysvakuutusmaksu, tapaturmavakuutus, taloudellinen tuki) varataan **3,1 %** palkkasummasta. Varaus tehdään tilikohtaan **4150**.

Tulot

Asiakasmaksutulojen tulee perustua voimassa oleviin taksoihin. Taksat tulee tarkistaa ja saattaa ajan tasalle kaikkien toimialojen osalta.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot.

Käyttötalousosa jakautuu toimialoihin (taloudenhallintajärjestelmässä osastotaso 02), jotka on määritelty hallintosäännöissä. Toimiala jakaantuu tulosalueisiin (osastotaso 03) ja ne voivat jakaantua edelleen toimintayksiköihin (osastotasot 04-06). Toimintayksikkö voi jakaantua toiminnasta riippuen toimipisteisiin (kustannuspaikka). Valtuustoon nähden sitova taso on kunnassa osastotasolla 03-06 ja vesihuollossa osastotasolla 02.

Talousarviokirjassa esitetään käyttötalousosassa sitovalla tasolla toiminnankuvaus / palvelusuunnitelma, vastuhenkilö, toiminnalliset sitovat tavoitteet sekä sitovat määrärahat (**nettositovuus**) sekä tarvittaessa perustelut ja tunnusluvut.

Toiminnan kuvaus / palvelusuunnitelma

Toimialakohtainen lyhyt kuvaus keskeisistä toiminnoista. Vastuhenkilö (tilivelvollinen)

Sitovuustasoinnain ilmoitetaan henkilö, joka vastaa sitovuustason toiminnasta ja taloudesta (sis.

mm. talouden seurannan, talousarvion noudattamisesta vastaamisen sekä raportoinnista lautakunnalle, kunnanhallitukselle ja -valtuustolle).

Toiminnalliset sitovat tavoitteet

Tavoitteiden tulee olla johdettu ja tukea sen toteuttamista kuntastrategiasta. Toiminnallisia sitovia tavoitteita asetetaan 1–5 kappaletta. Tavoitteen tulee olla niin täsmällinen, että sen saavuttaminen voidaan todeta.

Päämäärätyyppisissä tavoitteissa eteneminen päämäärän suuntaan on kyettävä toteamaan. Tavoitteen tulee olla yksinkertainen ja sellainen että se ymmärretään oikein. Tavoitteen tulee kattaa toiminta riittävällä tavalla eikä kohdistua vain osaan toimialasta. Tuloksilla ja määrärahalla tulee olla yhteys. Tavoitteen tulee olla saavutettavissa käytössä olevilla resursseilla. Toimialan on itse kyettävä vaikuttamaan tavoitteen saavuttamiseen.

Tuloksilla ja määrärahalla tulee olla yhteys. Tavoitteen tulee olla saavutettavissa käytössä olevilla resursseilla. Toimialan on itse kyettävä vaikuttamaan tavoitteen saavuttamiseen.

Tunnusluvut

Olennaisesti toimintaa kuvaavia tunnuslukuja ilmoitetaan korkeintaan kolme siten että esitetään arvio talousarvio vuodesta sekä neljä aikaisempaa vuotta (vuodet 2020–2024).

Perustelut

Perusteluissa tulee esittää toiminnan yhteys kuntastrategiaan. Talousarvioon sisällytetään olennainen päättäjille kerrottava informaatio. Tarvittaessa lyhyt selittävä teksti, josta ilmenevät oleelliset toiminnan muutokset, jotka selittävät talouden lukuja. (esim. työntekijämäärän muutos, tuotantotavan muutos, palvelujen ostojen lisääntyminen/ vähentyminen)

Investointiosa

Investoinneissa tulee tarkastella viiden (5) vuoden aikajaksoa (vuodet 2024–2028). Investointien **alaraja** on **10.000 €**. Mikäli tilivuoden aikana hanke jää alle em. rajan, tulee huolehtia talousarviomuutoksesta määrärahojen siirtämiseksi käyttötalousosaan samoin kuin toteutuneen käytön oikaisusta. Tulee myös huomioida, että tätäkin suuremmat yksittäiset kunnossapitotyöt kuuluvat käyttötalouteen. Vain peruskorjaukset ja uuden rakentaminen ovat investointiosaan kuuluvia. (Kunnossapito = korjaaminen alkuperäiseen kuntoon; Peruskorjaus = korjaaminen olennaisesti alkuperäistä parempaan kuntoon).

Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Investoinneille asetetaan myös tavoitteet ja perustelut. Hankekohtaisissa

tavoitemäärittelyksissä selvitetään, onko kyse, uudis-, laajennus- vai korvausinvestoinnista. Talousarvion valmistelussa tulee huomioida, mihin hankeryhmään/poistoryhmään investointi kuuluu. Eri hankeryhmiä ei saa yhdistää, koska hankkeilla on eri poistoaika ja poistotapa. Investointiosa jakaantuu toimialoittain hankeryhmiin ja edelleen hankkeisiin. **Hankeryhmätaso** on valtuustoon nähden sitova.

Kunnanhallitus tarkensi talousarvionlaadintaohjeita 14.11.2023 § 307

Keskustelun perusteella kunnanhallitus päätyi antamaan seuraavat täydennykset laadintaohjeisiin:

- Talousarvio tulee esittää valtuustolle hyväksyttävässä versiossa uuden 1.1.2024 organisaation mukaisena.
- Teknisen toimen ja liikunnan osalta tulee etsiä lisää säästöjä.
- Liikunnan osalta tulee selvittää osan toiminnan tuottamista omana toimintana viimeistään ensi vuoden aikana.
- Ympäristötoimen ja rakennusvalvonnan osalta toimintatuotto-odotukset muutetaan 1.9.2023 tilanteen mukaiseksi.
- Mikäli kulurakenne on muuttunut, tulee huomioida teknisten palvelujen ja vuokrien kulurakenteen muutos talousarvion laadinnassa toimialojen välillä.
- Metsän myyntiä lisätään nykyisestä arviosta.
- Kaikkia hankintoja tulee tarkastella kriittisesti ja hakemaan kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja kautta linjan.
- Tavoitteena on, että vuoden 2024 aikana löydetään toiminnallisia säästöä ja tehokkuutta.

Kunnanhallitus tarkensi talousarvionlaadintaohjeita 27.11.2023 § 334

Kunnanhallitus käsittelee omassa talousarviokäsittelyssään muutokset, jotka johtuvat organisaatiouudistuksesta sekä tekee tarvittaessa sopeutuksia toimialojen esittämiin talousarvioihin.

OMISTUKSIA ERI YHTEISÖISSÄ

Konserniyhteisöt	osuus %
<i>Tytäryhteisöt</i>	
<i>Yhtiöt: Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt</i>	
As Oy Porala	100,00
Kiinteistö Oy Eläinlääkäritalo	100,00
As Oy Punatupa	52,33
Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot	100,00
Kiinteistö Oy Rantasalmen aseman liiketalo	100,00
Kiinteistö Oy Rantasalmen teollisuustilat	100,00
Kiinteistö Oy Järviluonnonkeskus	100,00
<i>Kuntayhtymät</i>	
Etelä-Savon maakuntaliitto	2,4703
Itä-Savon koulutuksen ky	2,85236
<i>Osakkuusyhteisöt</i>	
Järvi-Saimaan Palvelut Oy	31,10
RaJuPuSu-Monitoimihalli Oy	32,13

Muut osakkeet ja osuudet	kpl
As Oy Mäntyrinne	413 (18,13 %)
Hasamäki Oy	150
Kiinteistö Oy Virastokeskus	9305
Kiinteistö Oy Rantasalmen linja-autoasema	290
KOHA-Suomi Oy	3733
Kuntien Tiera Oy	4076
Kuntarahoitus Oyj	2750
Osuuskunta Metsäliitto osuus	1
- Osuuskunta Metsäliiton lisäosuudet	
Rantasalmen Terveys- ja lomakylä Oy	40
Sansia Oy	1
Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy	67
Savonlinnan Seudun Matkailu Oy	1
Suur-Savon Sähkö Oy	3083

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:

1) Konserniyhteisöjen tilintarkastukset tehty toukokuun loppuun mennessä
2) Konserniohjauksen selkeyttäminen

KÄYTTÖTALOUSOSA

SITOVUUSTASOT 2024

Osasto	<i>Sitovuustaso kertaisella.</i>
	VAALITOIMINTA
110	Vaalit
	TARKASTUSTOIMINTA
120	Tilien ja hallinnon tarkastus
130	HALLINNON TOIMIALA
1301	Kunnanvaltuusto ja -hallitus
1302	Yleishallinto
1303	Joukkoliikennetoiminta
1304	Elinvoima
1305	Työelämänpalvelut
1306	Hankkeet
1307	Ympäristöterveydenhuolto
1308	Maaseututoimi
1309	Maa- ja metsätilat
300	HYVINVOININ JA SIVISTYKSEN TOIMIALA
30011	Sivistys- ja nuorisotoimen hallinto
30012	Hyvinvoinnin hallinto
3002	Sivistys ja nuoriso
30021	Varhaiskasvatus
30022	Perusopetus
30023	Lukio-opetus
30024	Muu toinen aste/ muu koulutus
30025	Kirjastotoimi
30026	Kansalaisopisto
30027	Nuorten palvelut
3003	Hyvinvointi
	<i>(Samalla hyvinvoinnin sitovuustasolla ovat 30031, 30032, 30033, 30034, 350035)</i>
30031	Kylä- ja yhteistoiminnan avustukset
30032	Digituki
30033	Maahanmuutto
30034	Vanhus- ja vammaisneuvosto
30035	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
30036	Liikuntatoimi
30037	Kulttuuritoimi
400	TEKNISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA
4001	Ympäristövalvonta
4002	Rakennusvalvonta
4003	Yksityistieavustukset
4004	Kiinteistöt
4005	Tekniset palvelut
100	VESI- JA VIEMÄRILAITOS

110 VAALITOIMINTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Keskusvaalilautakunta hoitaa valtiollisten ja kunnallisten vaalien järjestelyt (ennakkoäänestys, kotiäänestys, vaalipäivän äänestys) kunnassa. Presidentinvaalit 28.1.2024 ja mahdollinen toinen kierros 11.2.2024 sekä europarlamenttivaalit 9.6.2023.

Vastuhenkilö: Keskusvaalilautakunnan sihteeri

Tunnusluvut:

	Kuntavaalit 2021	Aluevaalit 2022	Eduskunta- vaalit 2023	Presidentin- vaalit 2024	EU-vaalit 2024
Äänioikeutetut	2884	2862	2746	n.2700	n.2700
Äänestäjät	1548	1386	1806		
Äänestys - prosentti	53,7	48,4	65,8		

Määräraha-aulukko:

		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	7 727	5 800	18 000	5 800	
	MYYNITUOTOT	7 727	5 800	18 000	5 800	
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-9 413	-6 856	-17 318	-6 856	
	HENKILÖSTÖKULUT	-7 432	-5 125	-13 688	-5 125	
	PALVELUJEN OSTOT	-1 491	-1 611	-3 330	-1 611	
	AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-490	-120	-300	-120	
TOIMINTAKATE		-1 685	-1 056	682	-1 056	
VUOSIKATE		-1 685	-1 056	682	-1 056	
TILIKAUDEN TULOS		-1 685	-1 056	682	-1 056	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-1 685	-1 056	682	-1 056	

120 TARKASTUSTOIMINTA

TILIN JA HALLINNON TARKASTUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tarkastuslautakunta valmistelelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy. Nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2024 saakka.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu sidonnaisuusilmoitusten valvonta. Lautakunnan tehtävänä on valvoa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Sidonnaisuusrekisteri on myös julkaistava kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tarkastuslautakunnan sihteeritehtävät tuotetaan kunnan omana työnä 4.9.2023 lukien.

Vastuhenkilö: Tarkastuslautakunta

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Riittävä talouden ja asetettujen tavoitteiden kehityksen seuranta arvioinnin toteuttamiseksi.	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Vuosittaisen tilintarkastus- ja arviointisuunnitelman toteuttaminen.	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
Tarkastuspäivät	17	15	15	15
Tilintarkastajat	1	1	1	1
Kokoukset	8	9	10	10

Määräraha-aulukko:

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT Yhteensä	-20 938	-18 262	-17 878	-18 262	-18 262
HENKILÖSTÖKULUT	-2 767	-3 500	-5 758	-3 500	-3 500
PALVELUJEN OSTOT	-18 030	-14 632	-12 010	-14 632	-14 632
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-141	-130	-110	-130	-130
TOIMINTAKATE	-20 938	-18 262	-17 878	-18 262	-18 262
VUOSIKATE	-20 938	-18 262	-17 878	-18 262	-18 262
TILIKAUDEN TULOS	-20 938	-18 262	-17 878	-18 262	-18 262
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-20 938	-18 262	-17 878	-18 262	-18 262

130 HALLINNON TOIMIALA

1301 KUNNANVALTUUSTO JA -HALLITUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tulosalue sisältää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen jaoston. Kunnan- hallituksen alainen jaosto on henkilöstöjaosto lisäksi kunnanhallitus asettaa vanhus- ja vammaisneuvoston. Kunnan johdon tehtävänä on saada kunnan luottamushenkilöorganisaatio ja koko yhteisö toimimaan siten, että Rantasalmen kunnan strategia ja päämäärät sekä asetetut tavoitteet toteutuvat.

Määrärahavaraus sisältää mm. kokouspalkkiot, luottamushenkilöiden ICT laitteet, kunnanjohtajan kulut, koulutukset, kunnanhallituksen avustukset, sisäiset kulut (osuus mm. hallintopalveluista, kokouksetilat).

Vastuhenkilö: kunnanjohtaja, hallintojohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:

Toiminnalliset sitovat tavoitteet	Kuntastrateginen päämäärä
Kuntastrategian jalkauttaminen kuntaorganisaatiossa ja tavoitteisiin sitouttaminen	
1. 1.1.2024 organisaation vakiinnuttaminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Kunnan varautumisen ja turvallisuuden kehittäminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
3. Riskienhallinnan kehittäminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
4. Ohjelman laatiminen kuntatalouden muutoksiin vastaamiseen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Kunnanhallituksen avustukset:

Avustuksen saaja	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
RaJuPuSu Monitoimihalli Oy - kiinteistöveroä vastaava avustus 4 500 € - muu avustus 15 000 €	3 889	3 878 avustus (kv. 10.5.2021 § 14) 40 000	3 695	4 000	19 500
Maatalouslomituksen kuntatuki	6 741	4 887	16 860	10 000	10 000
Kylätoimikuntien avustukset	3 950	1 650	6 000	5 000	(5 000 siirtyy hyvinvoinnin kylä- ja yhteistoiminnan avustuksiin)
Osallistava budjetoinnin/ ”kuntalaisideat” erittelemätön varaus	6 311	5 964	4 060	8 000	7 000
Varaus kiinteistöstrategiaan, kunnan brändityöhön, elinvoimahankkeisiin		19 576 (infrahanke)	5 126 (infrahanke)	30 000 (infrahanke)	45 000
Palveluseteli / Aikuisten harrastaminen/Kh 23.5.2022 § 130				8 000	8 000
Vesihuoltoavustus					20 000
Yhteensä	220 891	112 672	35 741	65 000	109 500

Määräraha-aulukko:

Hankkeet		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	7 890,00	29 870,00	12 750,00	12 750,00	12 750,00
	Tuet ja avustukset	6 500,00	25 620,00	8 500,00	8 500,00	8 500,00
	Muut toimintatuotot	1 390,00	4 250,00	4 250,00	4 250,00	4 250,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-52 352,73	-93 709,00	-74 639,00	-74 639,00	-74 639,00
	Henkilöstökulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Palvelujen ostot	-52 352,73	-93 709,00	-74 639,00	-74 639,00	-74 639,00
	Muut toimintakulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00
VUOSIKATE	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00

1302 YLEISHALLINTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Yleishallinnon tulosalue sisältää kunnallisverotuksen (kunnan osuus verotuskustannuksista), työhyvinvointitoiminnan, konsernihallinnon, keskitetyt hallintopalvelut sekä ammattiyhdistys- ja työsuojelutoiminnan. Hallintopalvelujen keskeisenä toimintana on toiminnanohjaus Dynasty-ympäristössä (asiakirja-, kokous ja viranhaltijahallinto). Palkanlaskentapalvelut ja taloushallinnon palvelut hankitaan Kuntalaskenta Oy:ltä. ICT-perustietotekniikan ja siihen liittyvän lähituen tuottaa IT-palvelutalo Frendy Oy.

Yleishallinnon henkilöstö muodostuu hallintojohtaja, hallintosihteeristä sekä toimistosihteereistä. Palvelua tuotetaan keskusvaalilautakunnalle, kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle, toimialalle itselleen, hyvinvointi- ja sivistyslautakunnalle, tekniselle ja ympäristölautakunnalle, tarkastuslautakunnalle ja jaostoille, vesi- ja viemärlaitokselle, yhteispalvelupisteeseen (kirjasto) sekä kansalaisopistoon.

Yleishallintoon sisältyvät myös konsernihallinnon. Konserniin kuuluvat mm. Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratilat, Kiinteistö Oy Rantasalmen Teollisuustilat, Kiinteistö Oy Järviluonnonkeskus.

Vastuhenkilö: hallintojohtaja, kunnanjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä:
1. Sähköiseen arkistointiin valmistautuminen (1.1.2025)	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Kunnan ICT-ympäristön kehittäminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
3. Konserniyhtiöiden tukeminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Asiointipisteen asiakaspalvelutapahtumat	705	678	652	700	650

Määräraha- ja tulotaulukko:

Yleishallinto		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	280 479,36	302 720,00	307 740,00	370 360,00	370 360,00
	Myyntituotot	277 289,71	299 200,00	304 840,00	366 840,00	366 840,00
	Tuet ja avustukset	2 932,32	2 720,00	2 400,00	2 720,00	2 720,00
	Muut toimintatuotot	257,33	800,00	500,00	800,00	800,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-828 637,42	-993 643,20	-774 445,77	-845 151,72	-845 151,72
	Henkilöstökulut	-351 951,62	-531 562,20	-305 672,49	-368 292,44	-368 292,44
	Palvelujen ostot	-423 106,63	-396 643,00	-417 012,00	-421 248,00	-421 248,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 316,49	-7 770,00	-4 470,00	-6 870,00	-6 870,00
	Muut toimintakulut	-51 262,68	-57 668,00	-47 291,28	-48 741,28	-48 741,28
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-548 158,06	-690 923,20	-466 705,77	-474 791,72	-474 791,72
VUOSIKATE	Yhteensä	-548 158,06	-690 923,20	-466 705,77	-474 791,72	-474 791,72
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-548 158,06	-690 923,20	-466 705,77	-474 791,72	-474 791,72
	Luontoisetumenot, ei alv	-16,20	0,00	0,00	0,00	0,00
	Luontoisetutulot	16,20	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-548 158,06	-690 923,20	-466 705,77	-474 791,72	-474 791,72

1303 JOUKKOLIIKENNETOIMINTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kunnan henkilökuljetusten kilpailutus, kehittäminen ja organisointi. Seudullisen joukkoliikenteen kehittäminen ja koordinointi kunnan näkökulmasta.

Vastuhenkilö: Hallintosihteeri, toimistos sihteeri

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä:
1. Joukkoliikenteen käyttäminen koulukuljetuksissa mahdollisuuksien mukaan	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
2. Asiointiliikenteen palvelun ylläpitäminen	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
Peruskoululaisten matkakortit	41	40	45	44	40

Määräraha-aulukko:

Joukkoliikenne		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-22 319,27	-25 019,00	-25 176,84	-25 176,84	-25 176,84
	Palvelujen ostot	-22 319,27	-25 019,00	-25 176,84	-25 176,84	-25 176,84
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-22 319,27	-25 019,00	-25 176,84	-25 176,84	-25 176,84
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-22 319,27	-25 019,00	-25 176,84	-25 176,84	-25 176,84
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-22 319,27	-25 019,00	-25 176,84	-25 176,84	-25 176,84

1304 ELINVOIMA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tulosalue sisältää elinvoiman ja elinkeinoelämän kehittämisen, elinkeinoihin liittyvän hanketoiminnan, elinvoimatoimikunnan sekä kuntamarkkinoinnin ja viestinnän.

Elinvoimapolitiikan keskeisimpiä tavoitteita ovat kunnassa sijaitsevien veturiyritysten kasvun tukeminen sekä yksityisen sektorin palvelutason turvaaminen. Yritysten nettomäärää seurataan pidemmällä ajanjaksolla (2,5–3 v) vuosittain tapahtuvan seurannan sijaan. Seuranta tapahtuu Tilastokeskuksen tietoihin perustuen ja vertailu muihin kuntiin.

Kuntamarkkinointia tehostetaan painottamalla Rantasalmelle tyypillisiä ominaispiirteitä ja erottuvuustekijöitä muista kunnista. Tällä toiminnalla pyritään lisäämään kiinnostusta Rantasalmea kohtaan. Markkinointitoimenpiteet toteutetaan pääosin ostopalveluna. Kunnan brändi uudistetaan perustetun brändityöryhmän työskentelyn kautta. Elinvoimatoimikunnan toimintaa tehostetaan parantamalla uusien kehitysideoiden viestintää.

Kuluvalla kaudella elinkeinoihin liittyvät hankkeet painottuvat matkailuun. Tämän kautta pyritään saamaan alueelle lisää ihmisiä, jotka käyttävät yksityisen sektorin palveluita.

Vastuhenkilö: Yrityskoordinaattori

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Elinvoimaohjelma 2023–2025	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
2. Kunnan uusi brändi	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
3. Matkailun kehittäminen hankkeiden kautta	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen, elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus

Tunnusluvut/mittarit:

- Yritysten nettomäärän kehitysseuranta kolmen vuoden ajanjaksolla
- Työllisyysprosentti
- Kävijöiden määrä kunnan verkkosivustolla

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Yritysten kokonaismäärän kehitys (kaikki yritykset)	317	335	341	Tavoite 345	

Kokonaismäärä sisältää myös maa-, metsä- ja kalatalousyritykset.

Määräraha- ja tulotaulukko:

Elinvoima		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	457,25	500,00	500,00	500,00	500,00
	Tuet ja avustukset	351,99	500,00	500,00	500,00	500,00
	Muut toimintatuotot	105,26	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-160 860,37	-183 773,44	-186 333,32	-186 333,32	-186 333,32
	Henkilöstökulut	-73 706,44	-120 804,44	-86 875,05	-86 875,05	-86 875,05
	Palvelujen ostot	-33 955,08	-45 760,00	-81 817,95	-81 817,95	-81 817,95
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 795,33	-1 800,00	-1 800,00	-1 800,00	-1 800,00
	Muut toimintakulut	-25 403,52	-15 409,00	-15 840,32	-15 840,32	-15 840,32
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-160 403,12	-183 273,44	-185 833,32	-185 833,32	-185 833,32
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-160 403,12	-183 273,44	-185 833,32	-185 833,32	-185 833,32
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-160 403,12	-183 273,44	-185 833,32	-185 833,32	-185 833,32

1305 TYÖELÄMÄPALVELUT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tulosalue sisältää työllisyyspalveluiden järjestämisen Rantasalmen kunnassa. Työllisyyspalveluiden ensisijaisena tavoitteena on vähentää työttömyyttä ja etsiä uusia työ- ja opiskelumahdollisuuksia. Työllisyyspalvelut vastaa myös kunnan nuorten kesätyöllistämistä.

Työllisyyspalveluiden asiakkaita ovat työttömät työnhakijat, uranvaihtoa ja opiskelua harkitsevat, koulutusopimuksella opiskelevat, oppisopimusopiskelijat, palkkatukityöntekijät, velvoitettyöllistetyt sekä työkokeilijat.

Työnantaja-asiakkaita (yritykset ja yhdistykset) palvelemme rekrytointiin liittyvissä asioissa, tuemme tarvittaessa työnantaja-asiakkaita osaavan työvoiman löytämisessä ja vahvistamme omalta osaltamme alueen elinvoimaisuutta. Kehitämme yritys yhteistyötä mm. järjestämällä yhteisiä rekrytointitapahtumia.

Työllisyyspalvelut toimivat yhteistyössä Nuorten pajan kanssa. Rantasalmella Nuorten pajan oppilaitosyhteistyö sekä pajan opinnollistaminen mahdollistaa ammatillisten opinnojen osien suorittamisen Nuorten pajalla. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen vaikuttamiseen pyrimme edelleen hyvinvointialueen ja kunnan vahvalla keskinäisellä yhteistyöllä vuonna 2024. Rantasalmi kuuluu Etelä-Savon työllistämistä edistävään monialaiseen yhteis palveluun (TYP).

Työllisyyspalveluiden nykyisten työtehtävien lisäksi talousarviovuonna tehdään Rantasalmen kunnan osalta valmistelutyötä TE-palvelujen siirtymistä Savonlinnan seudun työllisyysalueelle 1.1.2025 alkaen.

Työllisyyspalvelujen toiminta ja rooli kunnan toimintana tulee muuttumaan 1.1.2025 Te-palvelujen siirtyessä työllisyysalueelle sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä tulee vuonna 2025 nousemaan.

Vastuhenkilö: hallintojohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä:
1. Nuorten kesätyön palvelusetelihaun digitalisointi	Kestävä kuntatalous ja resurssi viisas toiminta
2. Yritysyhteistyön vahvistaminen	Yrittämiseen ja työntekoon ja kannustaminen
3. TE-palvelujen siirtymisen työllisyysalueelle valmistelu Rantasalmen osalta	Yrittämiseen ja työntekoon ja kannustaminen

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Nuorten kesätyöpaikat / palvelusetelit	48	80	65	60	60
Työmarkkinatuen kuntaosuus (€)	224 662	130 000	150 000	150 000	148 000

Määräraha-aulukko:

Työllisyys		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	87 322,03	69 460,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00
	Myyntituotot	2 527,58	1 300,00			
	Tuet ja avustukset	84 794,45	68 160,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00
	Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-449 284,63	-419 887,07	-305 729,93	-305 729,93	-305 729,93
	Henkilöstökulut	-206 612,09	-210 787,07	-131 218,12	-131 218,12	-131 218,12
	Palvelujen ostot	-17 066,75	-20 220,00	-10 540,41	-10 540,41	-10 540,41
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 534,43	-7 600,00	-400,00	-400,00	-400,00
	Avustukset	-188 414,63	-165 000,00	-162 000,00	-162 000,00	-162 000,00
	Muut toimintakulut	-28 656,73	-16 280,00	-1 571,40	-1 571,40	-1 571,40
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-361 962,60	-350 427,07	-271 729,93	-271 729,93	-271 729,93
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-361 962,60	-350 427,07	-271 729,93	-271 729,93	-271 729,93
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-361 962,60	-350 427,07	-271 729,93	-271 729,93	-271 729,93
			Sisältää nuorten pajan	<u>Ei sisällä</u> nuorten pajan toimintaa		

1306 HANKKEET

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Rantasalmen kunta on mukana päättämässään kuntastrategian toimintalinjoja tukevissa hankkeissa, joko kumppanina, osatoteuttajana tai hallinnoijana. Uusille hankkeille, joille ei vielä ole rahoituspäätöstä on yhteensä 16 000 €:n määrärahavaraus.

Vastuhenkilö: yrityskoordinaattori, hallintojohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä:
1. Osallistutaan kuntastrategiaa tukeviin hankkeisiin kuntarahoitusosuudella.	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
2. Kunnan hanke- ja projektitoiminnan toimintamallin rakentaminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
3. Haetaan kuntastrategiaa tukevia hankerahoituksia.	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Eräitä hankkeita	TA2023 menot	TA2023 tulot	TA2024 menot	TA2024 tulot
Kunta hallinnoija				
Raudanvedet hanke	10 500	7 250	17 000	12 750
Kunta mukana kumppanina				
Leader -ohjelma	25 098		23 628	
Visit Saimaa 2.5			5 000	
Saimaa Lautasella			2 000	
Lake Saimaa			5 000	
Yksittäiset hankeosuudet / varaus	20 000		20 000	
YHTEENSÄ	101 302	30 370	72 628	12 750

Määrärahataulukko:

Hankkeet		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	7 890,00	29 870,00	12 750,00	12 750,00	12 750,00
	Tuet ja avustukset	6 500,00	25 620,00	8 500,00	8 500,00	8 500,00
	Muut toimintatuotot	1 390,00	4 250,00	4 250,00	4 250,00	4 250,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-52 352,73	-93 709,00	-74 639,00	-74 639,00	-74 639,00
	Henkilöstökulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Palvelujen ostot	-52 352,73	-93 709,00	-74 639,00	-74 639,00	-74 639,00
	Muut toimintakulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00
VUOSIKATE	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00

1307 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Savonlinnan kaupunki tuottaa Rantasalmen kunnalle lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon palvelut. Terveysvalvonta vastaa elinympäristöön kohdistuvasta terveystalvonnasta voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja valvoo mm. terveyssuojelu-, elintarvike-, tupakka- ja lääkelain noudattamista.

Eläinlääkintähuolto tuottaa Rantasalmen kunnan tarvitsemat peruseläinlääkinnän palvelut päivystyksineen sekä valvontaeläinlääkäri- ja viranomaispalvelut.

Eläinlääkinnässä hyötyeläntilojen määrä vähenee, mutta jäljelle jäävien tuotantotilojen koko kasvaa. Tämä aiheuttaa käyntimäärien vähenemistä, mutta tiloilla käytettävä aika sekä yhdellä käynnillä hoidettavien eläinten määrä kasvaa. Lisäksi ennaltaehkäisevät ja tukiin vaikuttavat terveydenhoitokäynnit vievät aikaa. Pieneläinkäynnit säilyvät ennallaan.

Terveysvalvonnassa resurssit säilyvät ennallaan, mutta käytössä oleva valtion tiedonhallintaohjelma VATI vaikuttaa toimenpiteiden kirjaamistapaan ja kaikkia aiemmin kirjattuja yhteydenottoja yms. ei enää kirjata ohjelmaan, mistä aiheutuu suoritelmäärien väheneminen, vaikka työtä tehdään samoin kuin ennenkin.

Vastuhenkilö: hallintojohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:

Toiminnalliset sitovat tavoitteet	Kuntastrateginen päämäärä:
1. Eläinlääkinnän toimintojen turvaaminen (mittarina suoritteiden lukumäärä ja tavoitteena käyttösuunnitelman 2024 määrät).	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
2. Menokehyksessä pysyminen (mittarina taloushallinnon kirjanpitolilastointi).	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Terveysvalvonnan suoritteet	75	115	100	75	75
Eläinlääkinnän hyötyeläinkäynnit	533	401	443	600	450
Eläinlääkinnän pieneläinkäynnit	425	461	617	400	500
Kustannukset € / vuosi	193.575	177.747	200.834	268.163	241.065

Määräraahataulukko:

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT Yhteensä		-272 020	-241 065	-241 065	-241 065
PALVELUJEN OSTOT		-272 020	-241 065	-241 065	-241 065
TOIMINTAKATE		-272 020	-241 065	-241 065	-241 065
VUOSIKATE		-272 020	-241 065	-241 065	-241 065
TILIKAUDEN TULOS		-272 020	-241 065	-241 065	-241 065
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-272 020	-241 065	-241 065	-241 065

1308 MAASEUTUHALLINTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Maaseutuhallinto on Rantasalmen kunnan alainen palvelu- ja tulosityksikkö, joka hoitaa maaseutuhallinnon viranomaistehtävät Joroisten, Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueella. Asiakaspalvelupisteet toimivat kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Vuonna 2023 koettiin merkittäviä muutoksia maataloustukihallinnon järjestelmässä. Osa valvonnasta korvautui hallinnon ja viljelijän välisellä vuoropuhelulla, jossa viljelijällä on mahdollisuus muuttaa tukihakemusta koko kasvukauden ajan ilman sanktioita. Vuonna 2024 uusi toimintatapa ja täysin sähköinen maataloushallinnon asiointi vakiinnutetaan osaksi kehittyvää maataloutta.

Vastuhenkilö: Maaseutupäällikkö

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Vakiinnutetaan uuden ohjelmakauden täysin sähköinen asiointitapa osaksi viljelijöiden asiointikäytäntöjä.	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus.
2. Viljelijöitä kannustetaan hyödyntämään uudenlaista vuoropuhelun mahdollisuutta hallinnon ja viljelijöiden kesken.	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus

Tunnusluvut:

Tunnusluku (koko yt-alue)	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilöstö, htv	2,9	2,9	2,9	2,7	2,6
Aktiivimaatiloja	648	622	610	600	580
Käsitelty tukia M€	20,04	20,24	22,33	20,0	20,0

Määräraha-aulukko:

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT Yhteensä	200 587	118 626	126 403	126 403	126 403
MYYNTITUOTOT	199 272	118 476	126 095	126 095	126 095
TUET JA AVUSTUKSET	1 316	150	308	308	308
TOIMINTAKULUT Yhteensä	-155 004	-165 158	-169 679	-169 679	-169 679
HENKILÖSTÖKULUT	-116 415	-119 163	-129 079	-129 079	-129 079
PALVELUJEN OSTOT	-29 646	-33 985	-31 400	-31 400	-31 400
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-572	-2 500	-2 200	-2 200	-2 200
MUUT TOIMINTAKULUT	-8 371	-9 510	-7 000	-7 000	-7 000
TOIMINTAKATE	45 583	-46 532	-43 276	-43 276	-43 276
VUOSIKATE	45 583	-46 532	-43 276	-43 276	-43 276
TILIKAUDEN TULOS	45 583	-46 532	-43 276	-43 276	-43 276
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	45 583	-46 532	-43 276	-43 276	-43 276

1309 MAA- JA METSÄTILAT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Rantasalmen kunnan maa- ja metsäomaisuutta hoidetaan kestävästi ja kannattavasti. Metsäomaisuuden hoidossa toteutetaan voimassa olevaa metsäsuunnitelmaa. Metsäomaisuuden hoitotoimet suunnitellaan ja toteutetaan voimassa olevan hoitosopimuksen mukaisesti. Maanvuokraus ja yksityisteiden velvoitteet hoidetaan sopimusten ja osuuksien vaatimalla tavalla.

Metsän myyntitulotavoite on edellisvuotista maltillisempi. Metsänhoitotavoite on viimevuotisella tasolla, jotta uudistaminen ja kasvu turvataan tulevaisuuteen. Useammalle vuodelle suunniteltujen taajamahakkuiden toteutus jatkuu. Maanvuokrat laskutetaan sopimusten mukaisesti. Maanvuokrat ja yksityistiemaksut hoidetaan sopimusten ja osuuksien mukaisesti. Myyntiin tarkoitettujen maa-alueiden myyntitoimenpiteitä jatketaan mm. tontit ja muut mahdolliset myyntiin tulevat kohteet.

Asetetut toiminnalliset tavoitteet tukevat kuntastrategian Kestävän kuntatalouden ja resurssiviisaan toiminnan päämäärää. Maa- ja metsäomaisuuden tuloilla rahoitetaan kunnan taloutta ja kustannukset kohdistuvat joko suoraan tai välillisesti omaisuuden hoitamiseen liittyvien velvoitteiden täyttämiseen.

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja, määrätty viranhaltija

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Kunnan tonttivarannon markkinointi ja myynti mm. Rykiniemen ja Aurinkorannan tontit sekä mahdolliset metsätilat	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Uusi metsäsuunnitelma Rantasalmen kunnan alueella sijaitsevalle metsäomaisuudelle	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
3. Taajamahakkuiden jatkototeutus suunnitelman mukaisesti	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
4. Luonto- ja ilmastoillan järjestäminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
5. Hakkuutulon vähintään 125 000 € toteutuminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Määräraha-aulukko:

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT Yhteensä	719 787	289 400	152 400	152 400	152 400
MYYNSTITUOTOT	340 082	125 000	128 000	128 000	128 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	379 704	164 400	24 400	24 400	24 400
TOIMINTAKULUT Yhteensä	-125 316	-111 016	-109 068	-109 068	-109 068
PALVELUJEN OSTOT	-115 957	-98 094	-96 545	-96 545	-96 545
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-576	-600	-200	-200	-200
MUUT TOIMINTAKULUT	-8 783	-12 322	-12 323	-12 323	-12 323
TOIMINTAKATE	594 471	178 384	43 332	43 332	43 332
VUOSIKATE	594 471	178 384	43 332	43 332	43 332
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-250				
TILIKAUDEN TULOS	594 221	178 384	43 332	43 332	43 332
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	594 221	178 384	43 332	43 332	43 332

130 HALLINNON TOIMIALA YHTEENSÄ

HALLINNON TOIMIALA		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Yhteensä		-695 397,50	-1 835 655,45	-1 729 388,65	-1 737 474,60	-1 737 474,60
1301 - Kunnanvaltuusto ja -hallitus	Yhteensä	-471 495,59	-453 131,63	-464 867,23	-464 867,23	-464 867,23
	TOIMINTAKULUT	-495 096,75	-453 451,63	-465 067,23	-465 067,23	-465 067,23
	TOIMINTATUOTOT	23 601,16	320,00	200,00	200,00	200,00
1302 - Yleishallinto	Yhteensä	-548 158,06	-690 923,20	-466 705,77	-474 791,72	-474 791,72
	TOIMINTAKULUT	-828 637,42	-993 643,20	-774 445,77	-845 151,72	-845 151,72
	TOIMINTATUOTOT	280 479,36	302 720,00	307 740,00	370 360,00	370 360,00
1303 - Joukkoliikennetoiminta	Yhteensä	-22 319,27	-25 019,00	-25 176,84	-25 176,84	-25 176,84
	TOIMINTAKULUT	-22 319,27	-25 019,00	-25 176,84	-25 176,84	-25 176,84
1304 - Elinvoima	Yhteensä	-160 403,12	-183 273,44	-185 833,32	-185 833,32	-185 833,32
	TOIMINTAKULUT	-160 860,37	-183 773,44	-186 333,32	-186 333,32	-186 333,32
	TOIMINTATUOTOT	457,25	500,00	500,00	500,00	500,00
1305 - Työelämänpalvelut	Yhteensä	0,00	-279 300,91	-271 729,93	-271 729,93	-271 729,93
	TOIMINTAKULUT	0,00	-317 300,91	-305 729,93	-305 729,93	-305 729,93
	TOIMINTATUOTOT	0,00	38 000,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00
1306 - Hankkeet	Yhteensä	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00
	TOIMINTAKULUT	-52 352,73	-93 709,00	-74 639,00	-74 639,00	-74 639,00
	TOIMINTATUOTOT	7 890,00	29 870,00	12 750,00	12 750,00	12 750,00
1307 - Ympäristöterveydenhuolto	Yhteensä	0,00	-272 020,00	-245 727,12	-245 727,12	-245 727,12
	TOIMINTAKULUT	0,00	-272 020,00	-245 727,12	-245 727,12	-245 727,12
1308 - Maaseututoimi	Yhteensä	-42 779,44	-46 532,27	-48 644,44	-48 644,44	-48 644,44
	TOIMINTAKULUT	-154 889,94	-165 158,27	-175 047,44	-175 047,44	-175 047,44
	TOIMINTATUOTOT	112 110,50	118 626,00	126 403,00	126 403,00	126 403,00
1309 - Maa- ja metsätilat	Yhteensä	594 220,71	178 384,00	41 185,00	41 185,00	41 185,00
	Poistot ja arvonalentumiset	-250,03	0,00	-250,00	-250,00	-250,00
	TOIMINTAKULUT	-125 315,85	-111 016,00	-110 965,00	-110 965,00	-110 965,00
	TOIMINTATUOTOT	719 786,59	289 400,00	152 400,00	152 400,00	152 400,00

300 HYVINVOINNIN JA SIVISTYKSEN TOIMIALA

3001 HYVINVOINNIN JA SIVISTYKSEN HALLINTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta vastaa hallintosäännön mukaisesti sivistys- ja nuorisotoimesta sekä hyvinvointipalveluista ja vapaa-aikatoimesta. Hyvinvointi- ja sivistystoimialan hallinto käsittää osan lukion rehtorin ja sivistysjohtajan (30 %), hyvinvointijohtajan sekä toimistosihteerin työpanoksista sekä lautakunnan ja yksilöjaoston toiminnasta.

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja ja lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Riittävä määrä lautakunnan kokouksia toimialan sujuvan toiminnan varmistamiseksi	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

30011

Sivistystoimen ja nuorisotoimen hallinto		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	59 957,25	55 865,13	80,00	80,00	80,00
	Myyntituotot	59 546,00	55 785,13	0,00	0,00	0,00
	Tuet ja avustukset	411,25	80,00	80,00	80,00	80,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-59 901,52	-55 865,13	-53 804,71	-53 804,71	-53 804,71
	Henkilöstökulut	-53 681,59	-47 348,13	-49 596,38	-49 596,38	-49 596,38
	Palvelujen ostot	-3 847,38	-6 308,00	-2 690,65	-2 690,65	-2 690,65
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-546,15	-400,00	-126,00	-126,00	-126,00
	Muut toimintakulut	-1 826,40	-1 809,00	-1 391,68	-1 391,68	-1 391,68
TOIMINTAKATE	Yhteensä	55,73	0,00	-53 724,71	-53 724,71	-53 724,71
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	55,73	0,00	-53 724,71	-53 724,71	-53 724,71
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	55,73	0,00	-53 724,71	-53 724,71	-53 724,71

30012

Hyvinvoinnin hallinto		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	0,00	0,00	80,00	80,00	80,00
	Tuet ja avustukset	0,00	0,00	80,00	80,00	80,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	0,00	0,00	-93 795,66	-93 795,66	-93 795,66
	Henkilöstökulut	0,00	0,00	-78 863,29	-78 863,29	-78 863,29
	Palvelujen ostot	0,00	0,00	-10 456,65	-10 456,65	-10 456,65
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	0,00	-1 850,00	-1 850,00	-1 850,00
	Muut toimintakulut	0,00	0,00	-2 625,72	-2 625,72	-2 625,72
TOIMINTAKATE	Yhteensä	0,00	0,00	-93 715,66	-93 715,66	-93 715,66
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	0,00	0,00	-93 715,66	-93 715,66	-93 715,66
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	0,00	0,00	-93 715,66	-93 715,66	-93 715,66

30012 VARHAISKASVATUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Rantasalmen kunnan tehtävä on tarjota laadukasta ja tavoitteellista varhaiskasvatukseen (540/2018) ja varhaiskasvatussuunnitelmaan (2017) pohjautuvaa varhaiskasvatusta 0–5-vuotiaille lapsille. Varhaiskasvatusta tarjotaan yhdessä päiväkodissa sekä perhepäivähoidossa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa. Päiväkodissa tarjotaan vuorohoitoa myös esikoululaisille tarvittaessa. Avoin varhaiskasvustoiminta käsittää lapsiparki- ja perhekerhotoimintaa. Tarvittaessa ostetaan varhaiskasvatuspaikka toisesta kunnasta tai yksityiseltä toiminnanharjoittajalta. KesäReppu - toimintaa tarjotaan kesäkuun loppuun saakka ja elokuussa tarpeen mukaan.

Kotihoidontuen kuntalisä tarjoaa perheille vaihtoehdon varhaiskasvatuksen toteutumiseen päiväkodissa.

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Päiväkotien ja perhepäivähoidon suunniteltu täyttöaste 100 %. Neljä vakituista päiväkotiryhmää + yksi määräaikainen ryhmä. Yksi perhepäivähoitaja.	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Varhaiskasvatoiminnan laadun ylläpitäminen ja kehittäminen. (asiakastytyväisyyskysely)	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
3. Kotihoidontuen kuntalisän jatkuminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Päiväkodeissa olevien lasten lukumäärä	71	60	64	74	71
Perhepäiväkodeissa olevien lasten lukumäärä	5	-	-	-	-
Perhepäivähoidossa olevien lasten lukumäärä	15	13	8	8	4
Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten lukumäärä päiväkodeissa	3/4,2 %	4/6,6 %	3/4,6 %	1/1,4 %	1/1,4 %
Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten lukumäärä perhepäivähoidossa	-	-	-	-	-
Lasten kotihoidontuen saajien määrä	28	25	23	20	20
Kunnassa olevat 0–6 v lapset	158	126	124	130	101

Määräraha- ja tulotaulukko:

Varhaiskasvatus		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	208 808,00	236 557,00	25 760,00	25 760,00	25 760,00
	Myyntituotot	126 166,00	160 773,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
	Maksutuotot	67 002,00	48 500,00	20 750,00	20 750,00	20 750,00
	Tuet ja avustukset	15 640,00	27 284,00	2 010,00	2 010,00	2 010,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-1 587 951,00	-1 817 964,00	-1 427 145,50	-1 427 145,50	-1 427 145,50
	Henkilöstökulut	-1 068 594,00	-1 126 050,00	-1 072 086,34	-1 072 086,34	-1 072 086,34
	Palvelujen ostot	-282 049,00	-330 763,00	-217 851,00	-217 851,00	-217 851,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 350,00	-21 250,00	-12 560,00	-12 560,00	-12 560,00
	Avustukset	-117 000,00	-144 700,00	-109 532,00	-109 532,00	-109 532,00
	Muut toimintakulut	-106 958,00	-195 201,00	-15 116,16	-15 116,16	-15 116,16
TOIMINTAKATE		-1 379 143,00	-1 581 407,00	-1 401 385,50	-1 401 385,50	-1 401 385,50
VUOSIKATE		-1 379 143,00	-1 581 407,00	-1 401 385,50	-1 401 385,50	-1 401 385,50
TILIKAUDEN TULOS		-1 400 369,00	-1 600 978,00	-1 401 385,50	-1 401 385,50	-1 401 385,50
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-1 400 369,00	-1 600 978,00	-1 401 385,50	-1 401 385,50	-1 401 385,50

30022 PERUSOPETUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Perusopetuksella on kasvatusta- ja opetustehtävä. Perusopetus tarjoaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta Rantasalmen yhtenäiskoulussa. Perusopetuksen tavoite on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetusta edeltää esiopetus, jota annetaan omassa ryhmässä Rantasalmen yhtenäiskoulussa. Aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan 0.–2. luokkien ja erityisen tuen oppilaille. Sairaalaopetus järjestetään ostopalveluna oppilaiden hoitajaksojen ajalle.

Perusopetus tuottaa jatko-opintokelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Vastuhenkilö: Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Koko ikäluokka saa peruskoulun päättötodistuksen.	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
2. Varmistetaan kolmiportaisen tuen toteutuminen henkilökunnan vaihtuessa.	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
3. Oppimateriaalien ja digilaitteiden ajanmukaisuus ja riittävyys taataan kaikille ikäluokille.	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
4. Toteutetaan yrittäjäyyskasvatusta erityisesti NYTin Yrityskylään osallistumalla.	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen

Oppilasmäärät (taulukossa vuoden keskiarvo 2020 asti, syyslukukauden tilastointipäivän oppilasmäärä 2021→)

Tunnusluku	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Perusopetus 1–6 luokat	151	149	176	176	191	194
Esiopetus	26	22	19	32	33	18
Yhteensä 0–6 luokat	198	195	195	208	224	212
Perusopetus 7–9 luokat	89	88	85	79	73	83
Perusopetus yhteensä	287	283	280	302	297	295

Määräraha- ja tuloslaskelma:

Perusopetus		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	150 572,89	139 934,00	126 859,00	126 859,00	126 859,00
	Myyntituotot	60 665,45	31 234,00	17 509,00	17 509,00	17 509,00
	Maksutuotot	30 161,58	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00
	Tuet ja avustukset	47 164,80	78 700,00	77 350,00	77 350,00	77 350,00
	Muut toimintatuotot	12 581,06	0,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-3 422 739,24	-3 726 092,30	-3 901 360,79	-3 901 360,79	-3 901 360,79
	Henkilöstökulut	-2 078 518,65	-2 273 022,69	-2 413 597,59	-2 413 597,59	-2 413 597,59
	Palvelujen ostot	-935 315,10	-997 221,61	-1 046 847,44	-1 046 847,44	-1 046 847,44
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 961,52	-73 265,00	-70 365,00	-70 365,00	-70 365,00
	Muut toimintakulut	-340 943,97	-382 583,00	-370 550,76	-370 550,76	-370 550,76
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-3 272 166,35	-3 586 158,30	-3 774 501,79	-3 774 501,79	-3 774 501,79
VUOSIKATE	Yhteensä	-3 272 166,35	-3 586 158,30	-3 774 501,79	-3 774 501,79	-3 774 501,79
	Suunnitelman mukaiset poistot	-212 644,92	-201 140,00	-217 388,00	-217 388,00	-217 388,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-3 484 811,27	-3 787 298,30	-3 991 889,79	-3 991 889,79	-3 991 889,79
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-3 484 811,27	-3 787 298,30	-3 991 889,79	-3 991 889,79	-3 991 889,79

30023 LUKIO-OPETUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Lukio on oppivelvollisuuskoulutusta ja antaa opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lukiossa toimii myös aikuislinja (päiväaika).

Lukiossa voi opiskella yleislinjalla, musiikkiteatterilinjalla, studiotekniikkalinjalla tai matkailulinjalla. Lukiossa voi suorittaa valtakunnallisen ylioppilastutkinnon. Lukio-opetukseen sisältyvät lukion laatuhanke sekä koronatukihanke.

Vastuhenkilö: Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Lukion linjat ovat vetovoimaisia ja houkuttavat opiskelijoita Rantasalmelle myös ulkopaikkakunnilta. Oman peruskoulun päättöluokkalaisista 45 % aloittaa lukion ja lisäksi kuusi ulkopaikkakuntalaista.	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
2. Musiikkiteatterilinja ylläpitää osaltaan kunnan kulttuuripalvelutarjontaa (katsojien lkm.)	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
3. Matkailulinjan yhteistyö jatkuu matkailuyritys Järvisydämen kanssa (opintojaksojen lkm., osallistujien lkm.).	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
4. Studiotekniikkalinja tukee osaltaan kunnan kulttuuritarjontaa (tapahtumien lkm.)	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Opiskelijoita	66	57	59	58	55

Määräraha-aulukko:

Lukiokoulutus		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	92 677,54	94 067,00	63 881,00	63 881,00	63 881,00
	Myyntituotot	5 471,00	4 018,00	3 543,00	3 543,00	3 543,00
	Tuet ja avustukset	86 681,94	90 049,00	60 338,00	60 338,00	60 338,00
	Muut toimintatuotot	524,60	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-749 451,13	-790 936,61	-809 695,26	-809 695,26	-809 695,26
	Henkilöstökulut	-492 499,49	-526 233,63	-578 652,01	-578 652,01	-578 652,01
	Palvelujen ostot	-161 283,05	-172 507,98	-125 710,00	-125 710,00	-125 710,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 758,57	-18 462,00	-3 908,00	-3 908,00	-3 908,00
	Muut toimintakulut	-79 910,02	-73 733,00	-101 425,25	-101 425,25	-101 425,25
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-656 773,59	-696 869,61	-745 814,26	-745 814,26	-745 814,26
VUOSIKATE	Yhteensä	-656 773,59	-696 869,61	-745 814,26	-745 814,26	-745 814,26
Poistot ja arvonalentumiset	Suunnitelman mukaiset poistot	-47 900,54	-45 241,00	-46 184,00	-46 184,00	-46 184,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-704 674,13	-742 110,61	-791 998,26	-791 998,26	-791 998,26
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-704 674,13	-742 110,61	-791 998,26	-791 998,26	-791 998,26

30024 MUU TOINEN ASTE / MUU KOULUTUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kunta ostaa Savonlinnan musiikkiopistolta oppilaspaikkoja taiteen perusopetuksen järjestämiseksi oppiaineina tanssi ja musiikki, joita ei opeteta Rantasalmella.

Vastuhenkilö: Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Kolme Savonlinnan musiikkiopiston oppilaspaikkaa täyttyy	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus

Määräraha-aulukko:

Muu toinen aste		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
	Yhteensä	-3 298,38	-3 771,00	-2 845,00	-2 845,00	-2 845,00
TOIMINTAKULUT	Palvelujen ostot	-3 298,38	-3 771,00	-2 845,00	-2 845,00	-2 845,00
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-3 298,38	-3 771,00	-2 845,00	-2 845,00	-2 845,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-3 298,38	-3 771,00	-2 845,00	-2 845,00	-2 845,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-3 298,38	-3 771,00	-2 845,00	-2 845,00	-2 845,00

30025 KIRJASTOTOIMI

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kunta järjestää kirjastopalvelun itsenäisesti ja kirjastoautopalvelut yhteistyösopimuksin myös Joroisten ja Juvan kuntiin. Yhteistyö Lumme-kirjastojen kanssa on tiivistä. Kirjaston hallintopalvelua myydään Joroisten kuntaan (yksi päivä viikossa).

Kirjastotoimi toteuttaa kirjastolain velvoittamat tavoitteet. Toimintaa ohjaavat lisäksi Rantasalmen kuntastrategia ja hyvinvointisuunnitelma. Kirjastotiloja käytetään oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan edistämien yhtenäisyyttä ja osallisuutta. Kirjasto edistää myös moniarvoista kulttuurista vuoropuhelua.

Vastuhenkilö: Kirjastonjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Kirjaston asiakas saa tarvitsemansa palvelun. Näitä ovat esim. lukemista ja lukutaitoa edistävät palvelut kaikille ikäryhmille, kunnan neuvontapalvelut ja digipalvelut.	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
2. Kirjasto lisää kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta.	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
3. Kirjaston ja kirjastoauton käyttäjämäärä pysyy vuoden 2023 tasoisena.	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
4. Rantasalmen tarjoamat kirjastotoiminnan hallintopalvelut Joroisten kunnalle onnistuvat sujuvasti.	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Määräraha- ja tulotaulukko:

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT Yhteensä	17 710	83 732	97 551	97 551	97 551
MYYNITUOTOT	17 690	82 712	95 431	95 431	95 431
MAKSUTUOTOT			300	300	300
TUET JA AVUSTUKSET	20		240	240	240
MUUT TOIMINTATUOTOT		1 020	1 580	1 580	1 580
TOIMINTAKULUT Yhteensä	-301 077	-275 856	-294 927	-294 927	-294 927
HENKILÖSTÖKULUT	-29 350	-191 528	-217 777	-217 777	-217 777
PALVELUJEN OSTOT	-271 727	-31 953	-37 280	-37 280	-37 280
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT		-50 077	-38 320	-38 320	-38 320
MUUT TOIMINTAKULUT		-2 298	-1 550	-1 550	-1 550
TOIMINTAKATE	-283 368	-192 124	-197 376	-197 376	-197 376
VUOSIKATE	-283 368	-192 124	-197 376	-197 376	-197 376
TILIKAUDEN TULOS	-283 368	-192 124	-197 376	-197 376	-197 376
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-283 368	-192 124	-197 376	-197 376	-197 376

30026 KANSALAIPOISTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kansalaisopisto järjestää alueelliseen sivistystarpeeseen vastaavaa koulutusta ja tukee yksilön itsensä kehittämismahdollisuuksia. Opisto toimii lähipalveluperiaatteella elämänlaajuisen oppimisen ideologian pohjalta. Kansalaisopistopalvelut alueelle tuottaa Järvi-Saimaan kansalaisopisto, jonka isäntäkunta on Sulkava.

Vastuhenkilö: Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Järvi-Saimaan kansalaisopisto tarjoaa Rantasalmella yleissivistävää koulutusta sekä taide- ja taitoaineiden opetusta: mm. kirjallisuuden, kädentaitojen, musiikin ja liikunnan kurssit. Vieraiden kielten ja tietotekniikan opetus on opiston yhteistä etäopetusta.	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
2. Järvi-Saimaan kansalaisopisto tarjoaa musiikin ja teatterin perusopetusta vähintään opetussuunnitelmien edellyttämän määrän vuosittain. Näin opetusohjelmassa otetaan huomioon lukion säilyminen Rantasalmella (musiikkiteatterilinja). Lukion studiotekniikkalinjan opetus myyntipalveluna.	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
3. Opiston 10-vuotisjuhluvuoden tapahtumat kolmen kunnan alueella	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
4. Hankkeet: JODY - ilmaisia digitaitokursseja, LAKE23-25-eteläsavolaisen oppimisportaalin rakentaminen ja digikurssisisällön tuottaminen, KV-hanke Kädentaitojen opettajien Erasmus+ -opintoretki Italiaan	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Opetustunnit	3823	3576	3700	3550	2444
Opetusryhmät	164	160	110	150	90
Opiskelleet	2041	1889	1200	1400	1000

Mittarit:

- Rantasalmen kursseihin osallistuvien lkm. (rantasalmelaiset/kaikki)
- Rantasalmelaisten osallistuminen kansalaisopiston kursseille Sulkavalla ja Juvalla (lkm.)

Määräraha-aulukko:

Kansalaisopisto		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	7 640,23	8 381,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
	Myyntituotot	7 640,23	8 381,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-212 926,69	-201 881,90	-210 130,39	-210 130,39	-210 130,39
	Henkilöstökulut	-19 151,58	-8 080,64	-8 790,59	-8 790,59	-8 790,59
	Palvelujen ostot	-134 460,82	-130 682,26	-147 580,00	-147 580,00	-147 580,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 770,27	-3 050,00	-2 500,00	-2 500,00	-2 500,00
	Muut toimintakulut	-55 544,02	-60 069,00	-51 259,80	-51 259,80	-51 259,80
TOIMINTAKATE		-205 286,46	-193 500,90	-201 130,39	-201 130,39	-201 130,39
TILIKAUDEN TULOS		-205 286,46	-193 500,90	-201 130,39	-201 130,39	-201 130,39
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-205 286,46	-193 500,90	-201 130,39	-201 130,39	-201 130,39

30027 NUORTEN PALVELUT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Nuorisotoimen keskeisenä tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista. Nuorisotoimi sisältää nuorisotilatoiminnan, nuorten vaikuttajaryhmä Kasvon toiminnan, etsivä nuorisotyön sekä nuorten harrastamisen tukemisen avustusten ja hankkeiden kautta (osa puhallinorkesterisopimusta, Suomen harrastamisen malli –hanke).

Lisäksi nuorten paja on osa Rantasalmen kunnan omaa toimintaa ja nuorisotoimea. Aluehallintovirasto osa rahoittaa nuorten pajan toimintaa. Nuorten pajaa ja sen toimintaa tulee kehittää edelleen, sillä tavoitteena on säilyttää hyvin toimimaan saadut asiakaslähtöiset käytännöt sekä kehittää pajatoimintaa yhdessä hyvinvointialueen kanssa nykyisissä toimitiloissa.

Oppilaitosyhteistyö sekä pajan opinnollistaminen mahdollistavat ammatillisten opinon osien suorittamisen myös Rantasalmella nuorten pajalla.

Vastuhenkilö: Nuorisotyön koordinaattori, Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Nuorisotilan muutto ja toiminnan käynnistäminen uusissa tiloissa	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
2. Liikkuva nuorisotilatoiminta; nuorten kohtaamiset lisääntyvät	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
3. Etsivä nuorisotyöntekijäresurssi vastaa tarvetta (asiakas lkm.)	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
4. Bänditilan aktiivinen käyttö uudessa tilassa (ryhmien lkm., h/vko)	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
5. Nuorten pajatoiminnan kehittäminen (asiakas lkm./v)	Kestävä kuntatalous ja resurssi viisas toiminta
6. Kokoontuva ja aktiivinen KASVO (lkm./v)	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Nuorten paja (hlöä/v)	-	-	-	(~10)	8–10

Määräraha-aulukko:

Nuorten palvelut		TP2022*	TA2023*	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	63 191,39	59 620,00	55 540,00	55 540,00	55 540,00
	Myyntituotot	2 818,90	1 300,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00
	Tuet ja avustukset	60 272,49	58 320,00	54 240,00	54 240,00	54 240,00
	Muut toimintatuotot	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-195 569,70	-254 714,24	-259 263,87	-259 263,87	-259 263,87
	Henkilöstökulut	-104 778,67	-150 213,99	-154 617,37	-154 617,37	-154 617,37
	Palvelujen ostot	-20 219,49	-35 463,25	-27 272,24	-27 272,24	-27 272,24
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 569,34	-8 970,00	-7 944,00	-7 944,00	-7 944,00
	Avustukset	-37 998,96	-31 500,00	-21 500,00	-21 500,00	-21 500,00
	Muut toimintakulut	-22 003,24	-28 567,00	-47 930,26	-47 930,26	-47 930,26
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-132 378,31	-195 094,24	-203 723,87	-203 723,87	-203 723,87
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-132 378,31	-195 094,24	-203 723,87	-203 723,87	-203 723,87
	Luontoisetumenot, ei alv	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Luontoisetutulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-132 378,31	-195 094,24	-203 723,87	-203 723,87	-203 723,87
	Aiemmat vuodet TA24 mukaisella jaottelulla					

3003 HYVINVOINTI

30031 Kylä- ja yhteistoiminnan avustukset, 30032 Digituki, 30033 Maahanmuutto, 30034 Vanhus- ja vammaisneuvosto, 30035 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, 30036 Liikuntatoimi, 30037 Kulttuuritoimi

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Hyvinvoinnin palveluihin kuuluvat liikunta- ja kulttuuripalvelut, maahanmuuttoasiat, kunnan tehtäviin kuuluvat hyvinvoinnin edistämisen työ, ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö sekä osallisuuden edistäminen ja kokonaisvaltainen hyvinvoinnin lisääminen.

Hyvinvointipalveluiden toteuttaminen on kunnassa läpileikkaavaa ja hyvinvoinnin osalta hallintokunnat ylittävä yhteistyö on keskeisessä roolissa.

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Hyvinvointipalveluiden toiminnan suunnittelu ja vakiinnuttaminen kunnan toiminnassa	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Hyvän mielen kunta -konseptin käyttöönotto	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
3. Kuntaan sopivan kumppanuuspöytämallin käyttöönotto	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
4. Maahanmuuton toimintamallin kehittäminen	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
5. Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tunnusluvut:

- HYTE-kerroin
- TEA-viisari
- Tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistujat
- Toiminnassa mukana olevat järjestöt ja toimijat

Kylä- ja yhteisötoiminnan avustukset		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
	Yhteensä	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
TOIMINTAKULUT	Avustukset	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
TOIMINTAKATE	Yhteensä	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00

Digituki		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	0,00	0,00	-6 772,76	-6 772,76	-6 772,76
	Palvelujen ostot	0,00	0,00	-6 272,76	-6 272,76	-6 272,76
	Muut toimintakulut	0,00	0,00	-500,00	-500,00	-500,00
TOIMINTAKATE	Yhteensä	0,00	0,00	-6 772,76	-6 772,76	-6 772,76
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	0,00	0,00	-6 772,76	-6 772,76	-6 772,76
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	0,00	0,00	-6 772,76	-6 772,76	-6 772,76

Maahanmuutto		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	136 736,95	171 500,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
	Tuet ja avustukset	13 540,85	0,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
	Muut toimintatuotot	123 196,10	171 500,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-126 931,38	-153 803,62	-43 272,76	-43 272,76	-43 272,76
	Henkilöstökulut	-37 556,31	-36 735,62	0,00	0,00	0,00
	Palvelujen ostot	-8 193,89	-2 240,00	-40 272,76	-40 272,76	-40 272,76
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 912,62	-10 000,00	0,00	0,00	0,00
	Muut toimintakulut	-69 268,56	-104 828,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
TOIMINTAKATE	Yhteensä	9 805,57	17 696,38	56 727,24	56 727,24	56 727,24
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	9 805,57	17 696,38	56 727,24	56 727,24	56 727,24
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	9 805,57	17 696,38	56 727,24	56 727,24	56 727,24

Vanhus- ja vammaisneuvosto		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	0,00	0,00	-5 272,76	-5 272,76	-5 272,76
	Palvelujen ostot	0,00	0,00	-5 272,76	-5 272,76	-5 272,76
TOIMINTAKATE	Yhteensä	0,00	0,00	-5 272,76	-5 272,76	-5 272,76
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	0,00	0,00	-5 272,76	-5 272,76	-5 272,76
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	0,00	0,00	-5 272,76	-5 272,76	-5 272,76

Hyvivoinni ja terveyden edistäminen		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	0,00	0,00	-22 921,72	-22 921,72	-22 921,72
	Henkilöstökulut	0,00	0,00	-8 876,20	-8 876,20	-8 876,20
	Palvelujen ostot	0,00	0,00	-14 045,52	-14 045,52	-14 045,52
TOIMINTAKATE	Yhteensä	0,00	0,00	-22 921,72	-22 921,72	-22 921,72
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	0,00	0,00	-22 921,72	-22 921,72	-22 921,72
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	0,00	0,00	-22 921,72	-22 921,72	-22 921,72

30036 LIIKUNTATOIMI

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Liikuntatoimen tarkoituksena on edellytysten luominen kuntalaisten liikunnalle paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa kehittämällä, kansalaistoimintaa tukemalla, liikuntapaikkoja tarjoamalla sekä liikuntaa järjestämällä ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Liikuntatoimen painopistealueina ovat terveys- ja erityisliikunnan edistäminen, vähän liikkuvien työikäisten ja ikäihmisten liikunnan edistäminen (AVI:n hanke) ja omatoimisen liikunnan edistäminen. Urheiluseurat ovat keskeisiä toimijoita käytännön työssä.

Liikuntapalveluja hankitaan Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ltä. Liikunnanohjaajahanke on kunnan hallinnoima.

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Kunnan liikunta-alueiden aktiivinen käyttö	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
2. Uuden suunnistusalueen ja Ruutanalanlammen luontoreitin käyttöönotto	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
3. Avantouintipaikan ja saunan toiminnan käynnistäminen ja kehittäminen	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
4. Toimiva yhteistyö sote-alueen kanssa liikunnanohjauksessa	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
5. Vähän liikkuvien kuntalaisten henkilökohtainen ohjaus (AVI-hanke)	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus

Mittarit:

- Kunnan liikunta-alueiden aktiivinen käyttö (kulunseuranta)
- AVI-hanke; osallisten lkm.

Määräraahataulukko:

Liikunta		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	30 261,85	22 000,00	47 000,00	47 000,00	47 000,00
	Myyntituotot	29 104,65	22 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00
	Tuet ja avustukset	0,00	0,00	22 000,00	22 000,00	22 000,00
	Muut toimintatuotot	1 157,20	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-387 965,12	-432 408,26	-452 198,21	-452 198,21	-452 198,21
	Henkilöstökulut	-2 122,44	0,00	-39 267,16	-39 267,16	-39 267,16
	Palvelujen ostot	-361 142,45	-411 378,26	-356 868,57	-356 868,57	-356 868,57
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 469,23	-3 800,00	-33 941,00	-33 941,00	-33 941,00
	Avustukset	-16 000,00	-16 000,00	-15 562,00	-15 562,00	-15 562,00
	Muut toimintakulut	-1 231,00	-1 230,00	-6 559,48	-6 559,48	-6 559,48
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-357 703,27	-410 408,26	-405 198,21	-405 198,21	-405 198,21
Poistot ja arvonalentumiset	Yhteensä	-51 833,81	-45 880,00	-41 134,00	-41 134,00	-41 134,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-51 833,81	-45 880,00	-41 134,00	-41 134,00	-41 134,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-409 537,08	-456 288,26	-446 332,21	-446 332,21	-446 332,21
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-409 537,08	-456 288,26	-446 332,21	-446 332,21	-446 332,21

30037 KULTTUURITOIMI

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kulttuuritoimi käsittää kunnan kulttuuritoiminnan edistämisen ja kehittämisen, tapahtumien järjestämistä sekä kesämuseon aukiolon.

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Kaikkien paikallisten ja aktiivisten kulttuurialan yhdistysten toimintaa tuetaan	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
2. Kesämuseo on yleisölle avoinna kesäkuun puolivälistä koulujen alkamiseen saakka	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
3. Kulttuuristrategian jalkauttaminen. Kulttuuritoimen tapahtumat: Veteraanipäivän juhla, kesänavaus, Taiteiden ilta, kunnan itsenäisyyspäiväjuhla	Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
4. HYTE-kertoimen indikaattorien edellyttämien toimenpiteiden suunnittelu	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Mittarit:

- myönnettyjen avustusten lkm./haettujen avustusten lkm., aktiivisten yhdistysten lukumäärä
- museon kävijämäärä
- tapahtumien lkm., näyttelyiden lkm., Verson tarjonta, kulttuurikokoontumisten lkm.

Määräraha-aulukko:

Kulttuuri		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	0,00	0,00	80,00	80,00	80,00
	Tuet ja avustukset	0,00	0,00	80,00	80,00	80,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-47 501,31	-87 371,26	-88 682,71	-88 682,71	-88 682,71
	Henkilöstökulut	-7 261,04	-27 000,00	-34 449,57	-34 449,57	-34 449,57
	Palvelujen ostot	-15 526,88	-24 362,26	-17 897,90	-17 897,90	-17 897,90
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 203,39	-3 509,00	-820,00	-820,00	-820,00
	Avustukset	-23 510,00	-32 500,00	-32 500,00	-32 500,00	-32 500,00
	Muut toimintakulut	0,00	0,00	-3 015,24	-3 015,24	-3 015,24
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-47 501,31	-87 371,26	-88 602,71	-88 602,71	-88 602,71
Poistot ja arvonalentumiset	Yhteensä	-593,86	-319,00	-319,00	-319,00	-319,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-593,86	-319,00	-319,00	-319,00	-319,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-48 095,17	-87 690,26	-88 921,71	-88 921,71	-88 921,71
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-48 095,17	-87 690,26	-88 921,71	-88 921,71	-88 921,71

300 HYVINVOINNIN JA SIVISTYKSEN TOIMIALA YHTEENSÄ

300 HYVINVOINTI JA SIVISTYS		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	Yhteensä	-5 560 579,31	-6 040 307,06	-7 567 103,36	-7 476 366,07	-7 476 366,07
3001 - Hyvinvoinnin ja sivistyksen hallinto		55,73	0,00	-147 440,37	-56 703,08	-56 703,08
30011 - Sivistys- ja nuorisotoimen hallinto	Yhteensä	55,73	0,00	-53 724,71	-53 724,71	-53 724,71
	TOIMINTAKULUT	-59 901,52	-55 865,13	-53 804,71	-53 804,71	-53 804,71
	TOIMINTATUOTOT	59 957,25	55 865,13	80,00	80,00	80,00
30012 - Hyvinvoinnin hallinto	Yhteensä	0,00	0,00	-93 715,66	-2 978,37	-2 978,37
	TOIMINTAKULUT	0,00	0,00	-93 795,66	-2 978,37	-2 978,37
	TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	80,00	0,00	0,00
3002 - Sivistys- ja nuorten palvelut		-5 112 808,36	-5 514 024,92	-6 896 169,07	-6 896 169,07	-6 896 169,07
30021 - Varhaiskasvatus	Yhteensä	-291 642,04	-304 977,56	-1 401 385,50	-1 401 385,50	-1 401 385,50
	TOIMINTAKULUT	-504 371,33	-494 654,20	-1 427 145,50	-1 427 145,50	-1 427 145,50
	TOIMINTATUOTOT	212 729,29	189 676,64	25 760,00	25 760,00	25 760,00
30022 - Perusopetus	Yhteensä	-3 484 811,27	-3 787 298,30	-3 991 889,79	-3 991 889,79	-3 991 889,79
	Poistot ja arvonalentumiset	-212 644,92	-201 140,00	-217 388,00	-217 388,00	-217 388,00
	TOIMINTAKULUT	-3 422 739,24	-3 726 092,30	-3 901 360,79	-3 901 360,79	-3 901 360,79
	TOIMINTATUOTOT	150 572,89	139 934,00	126 859,00	126 859,00	126 859,00
30023 - Lukio-opetus	Yhteensä	-704 674,13	-742 110,61	-791 998,26	-791 998,26	-791 998,26
	Poistot ja arvonalentumiset	-47 900,54	-45 241,00	-46 184,00	-46 184,00	-46 184,00
	TOIMINTAKULUT	-749 451,13	-790 936,61	-809 695,26	-809 695,26	-809 695,26
	TOIMINTATUOTOT	92 677,54	94 067,00	63 881,00	63 881,00	63 881,00
30024 - Muu toinen aste/ muu koulutus	Yhteensä	-3 298,38	-3 771,00	-2 845,00	-2 845,00	-2 845,00
	TOIMINTAKULUT	-3 298,38	-3 771,00	-2 845,00	-2 845,00	-2 845,00
30025 - Kirjastotoimi	Yhteensä	-290 717,77	-287 272,31	-303 196,26	-303 196,26	-303 196,26
	TOIMINTAKULUT	-308 427,47	-371 004,31	-400 747,26	-400 747,26	-400 747,26
	TOIMINTATUOTOT	17 709,70	83 732,00	97 551,00	97 551,00	97 551,00
30026 - Kansalaisopisto	Yhteensä	-205 286,46	-193 500,90	-201 130,39	-201 130,39	-201 130,39
	TOIMINTAKULUT	-212 926,69	-201 881,90	-210 130,39	-210 130,39	-210 130,39
	TOIMINTATUOTOT	7 640,23	8 381,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
30027 - Nuorten palvelut	Yhteensä	-132 378,31	-195 094,24	-203 723,87	-203 723,87	-203 723,87
	TOIMINTAKULUT	-195 569,70	-254 714,24	-259 263,87	-259 263,87	-259 263,87
	TOIMINTATUOTOT	63 191,39	59 620,00	55 540,00	55 540,00	55 540,00
3003 - Hyvinvointipalvelut		-447 826,68	-526 282,14	-523 493,92	-523 493,92	-523 493,92
30031 - Kylä- ja yhteistoiminnan avustukset	Yhteensä	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
	TOIMINTAKULUT	0,00	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
30032 - Digituki	Yhteensä	0,00	0,00	-6 772,76	-6 772,76	-6 772,76
	TOIMINTAKULUT	0,00	0,00	-6 772,76	-6 772,76	-6 772,76
30033 - Maahanmuutto	Yhteensä	9 805,57	17 696,38	56 727,24	56 727,24	56 727,24
	TOIMINTAKULUT	-126 931,38	-153 803,62	-43 272,76	-43 272,76	-43 272,76
	TOIMINTATUOTOT	136 736,95	171 500,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
30034 - Vanhus- ja vammaisneuvosto	Yhteensä	0,00	0,00	-5 272,76	-5 272,76	-5 272,76
	TOIMINTAKULUT	0,00	0,00	-5 272,76	-5 272,76	-5 272,76
30035 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Yhteensä	0,00	0,00	-22 921,72	-22 921,72	-22 921,72
	TOIMINTAKULUT	0,00	0,00	-22 921,72	-22 921,72	-22 921,72
30036 - Liikuntatoimi	Yhteensä	-409 537,08	-456 288,26	-446 332,21	-446 332,21	-446 332,21
	Poistot ja arvonalentumiset	-51 833,81	-45 880,00	-41 134,00	-41 134,00	-41 134,00
	TOIMINTAKULUT	-387 965,12	-432 408,26	-452 198,21	-452 198,21	-452 198,21
	TOIMINTATUOTOT	30 261,85	22 000,00	47 000,00	47 000,00	47 000,00
30037 - Kulttuuritoimi	Yhteensä	-48 095,17	-87 690,26	-88 921,71	-88 921,71	-88 921,71
	Poistot ja arvonalentumiset	-593,86	-319,00	-319,00	-319,00	-319,00
	TOIMINTAKULUT	-47 501,31	-87 371,26	-88 682,71	-88 682,71	-88 682,71
	TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	80,00	80,00	80,00

400 TEKNISEN JA YMPÄRISTÖTOIMEN TOIMIALA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma

Teknisen ja ympäristötoimen toimialaan kuuluu rakennusvalvonta, ympäristövalvonta sekä yksityistieasiat sekä kiinteistöhallinto ja tekniset palvelut.

Hallintoa varten on perustettu tekninen ja ympäristölautakunta. Viranhaltijat vastaavat tehtävien hoitamisesta hallintosäännön mukaisesti.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Henkilöstö	4,6	3,6	3,6	3,6	3,5
ostopalvelu JSP	0,5				
Yhteensä	5,1	3,6	3,6	3,6	3,5

4001 YMPÄRISTÖVALVONTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Ympäristövalvonnan tehtävänä on myöntää tai valmistella eri ympäristölakien ja maa-aineslain mukaiset lupa-asiat sekä yksityistieavustukset. Lakisääteisissä lupa- ja valvonta-asioissa noudatetaan tasapuolista kohtelua koko ympäristötoimen toiminta-alueella.

Ympäristövalvontaan kuuluvien kulujen lisäksi kustannuspaikalle 4151 sisältyy ympäristötoimenhallinnon kuluja sekä lautakunnan kokouskuluja. Yksityistieasioiden kustannuspaikka on 4152 ja vesienhoitoavustus 4153.

Vastuhenkilö: Ympäristöasiantuntija

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Voimassa olevat maa-ainesluvut	10	9	9	9	10

Määräraha- ja tulotaulukko:

Ympäristövalvonta		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	50 022,07	42 879,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00
	Myyntituotot	34 722,23	34 599,00	0,00	0,00	0,00
	Maksutuotot	15 068,50	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00
	Tuet ja avustukset	231,34	280,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-78 937,96	-96 862,66	-95 754,77	-95 754,77	-95 754,77
	Henkilöstökulut	-59 330,46	-68 392,66	-69 367,37	-69 367,37	-69 367,37
	Palvelujen ostot	-16 168,32	-13 978,00	-12 739,00	-12 739,00	-12 739,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 230,02	-1 900,00	-1 650,00	-1 650,00	-1 650,00
	Avustukset	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
	Muut toimintakulut	-2 209,16	-2 592,00	-1 998,40	-1 998,40	-1 998,40
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-28 915,89	-53 983,66	-87 754,77	-87 754,77	-87 754,77
VUOSIKATE	Yhteensä	-28 915,89	-53 983,66	-87 754,77	-87 754,77	-87 754,77
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-28 915,89	-53 983,66	-87 754,77	-87 754,77	-87 754,77
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-28 915,89	-53 983,66	-87 754,77	-87 754,77	-87 754,77

4002 RAKENNUSVALVONTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Rakennusvalvonnan tehtävänä on käsitellä ja myöntää rakennus- ja toimenpideluvat, maisematyöluvat, purkuluvat sekä hyväksyä toimenpideilmoitukset ja suorittaa päätöksissä määrätyt katselmukset, valmistella rakentamiseen liittyvien poikkeamislupien lausunnot ja antaa suostumuksen pysyvien liikenteen ohjauslaitteiden asentamiseen yksityisteille. Rakennusvalvonnan tehtävänä on myös edistää hyvää rakennustapaa, valvoa rakennetun ympäristön tilaa ja rakennusten kunnossapitoa sekä neuvoja ja ohjata rakennustoimintaa kestäväällä tavalla.

Vastuhenkilö: tekninen johtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Valmistautuminen rakentamislain ja rakennetun ympäristön digimuutoksiin jatkuu	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Alueidenkäyttölain muutoksiin valmistautuminen jatkuu	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Rakennusluvut; kpl	123	98	155	70	70
Toimenpideluvat; kpl	76	76	20	60	50
Toimenpideilmoitukset	16	17	17	30	20
Viralliset katselmukset	367*	303*	257	200	200

Määräraha- ja tulotaulukko:

Rakennusvalvonta		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	196 988,47	140 570,00	75 400,00	75 400,00	75 400,00
	Myyntituotot	82 905,77	65 170,00	0,00	0,00	0,00
	Maksutuotot	113 513,85	75 000,00	75 000,00	75 000,00	75 000,00
	Tuet ja avustukset	528,85	400,00	400,00	400,00	400,00
	Muut toimintatuotot	40,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-198 784,33	-195 615,04	-204 434,80	-204 434,80	-204 434,80
	Henkilöstökulut	-121 394,12	-137 413,04	-144 177,48	-144 177,48	-144 177,48
	Palvelujen ostot	-70 643,34	-46 686,00	-45 266,00	-45 266,00	-45 266,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 624,91	-1 750,00	-1 800,00	-1 800,00	-1 800,00
	Muut toimintakulut	-4 121,96	-9 766,00	-13 191,32	-13 191,32	-13 191,32
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-1 795,86	-55 045,04	-129 034,80	-129 034,80	-129 034,80
Rahoitustuotot ja -kulut	Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-1 795,86	-55 045,04	-129 034,80	-129 034,80	-129 034,80
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-1 795,86	-55 045,04	-129 034,80	-129 034,80	-129 034,80

4003 YKSITYISTIEAVUSTUKSET

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tekninen ja ympäristölautakunta jakaa yksityistieavustukset valtuuston osoittaman määrärahan mukaan ja huolehtii seurannasta. Rakennustarkastaja antaa suostumuksen pysyvien liikenteen ohjauslaitteiden asentamiseen yksityisteille.

Vastuhenkilö: Ympäristöasiantuntija

Toiminnalliset sitovat tavoitteet	Kuntastrateginen päämäärä
1. Yksityisteiden avustusperusteiden päivittäminen	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Avustettavat km/kunnossapito	262	269	270	280	280
Kunnossapitoavustukset	78 931	86 515	85 666	110 000	110 000
Perusparannusavustukset	11 017	3 057	3 550		

Määräraahataulukko:

Yksityistieavustukset		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
	Yhteensä	-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
TOIMINTAKULUT	Avustukset	-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00

4004 KIINTEISTÖT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kunnan kiinteistöt kuuluvat kunnan palveluiden toimialan hallintoon, pois lukien vesi- ja viemärlaitoksen kiinteistöt.

Kiinteistöille tuotettavia palveluja hankitaan palvelutuottajilta. Palvelutuottajien kiinteistöhuolto vastaa kiinteistöjen ylläpidosta erikseen laadittavan ylläpito-ohjelman ja vastuujakotaulukon mukaisesti. Palvelutuottajat tuottavat mm. seuraavia palveluita: rakennusten ja kiinteistöön kuuluvien alueiden vuosittaiset kunnossapito-ohjelman mukaiset kunnossapitotyöt vastuunjakotaulukon mukaisesti; kiinteistöjen riskienhallintapuutteiden raportointi; kiinteistöautomaation ylläpito ja kehittäminen sekä osallistuminen valmius- ja poikkeusolotilanteisiin. Lisäksi palvelutuottajilta ostetaan kiinteistöihin tarvittavat siivous- ja puhtaanapitoalvelut.

Kunnan vuokra-asumisen kehittämissuunnitelma on päivitetty ja sen mukaiset toimenpiteet jatkuvat; yhtiöiden järjestelyt, myynnissä olevien kiinteistöjen markkinointi, kiinteistöjen korjausvelan pienentämistoimet (remontointi ja budjetoidut korjaukset) ja kiinteistöistä luopuminen. Hyvinvointialueen vuokrasopimukseen liittyvä vaatimus kuntoarvioiden ja pitkän tähtäimen suunnitelmien teettämisestä on toteutettu ja kuntoraportit ovat käytössä.

Määrärahalta ja toiminnallisilla sitovilla tavoitteella edistetään kuntastrategian mukaisia tavoitteita:

Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta; Haetaan omaisuuden hallintaan liittyvien järjestelyjen kautta taloudellisuutta ja tehokkuutta omaisuuden hoitoon valmistuvan kiinteistösuunnitelman myötä.

Vastuuhenkilö: Tekninen päällikkö, kiinteistöpäällikkö

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Kiinteistöstrategian tekeminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Vuokra-asuntojen uustuotannon käynnistäminen	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus

Määrärahataulukko:

Kiinteistöt		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	1 702 141,20	2 192 543,00	2 237 709,01	2 237 709,01	2 237 709,01
	Myyntituotot	8 885,43	990,00	64 240,00	64 240,00	64 240,00
	Tuet ja avustukset	233,01	200,00	320,00	320,00	320,00
	Muut toimintatuotot	1 693 022,76	2 191 353,00	2 173 149,01	2 173 149,01	2 173 149,01
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-1 804 842,66	-2 025 600,91	-2 083 430,45	-2 145 237,01	-2 145 237,01
	Henkilöstökulut	-102 031,04	-88 593,37	-72 578,05	-134 384,61	-134 384,61
	Palvelujen ostot	-1 396 185,67	-1 498 292,10	-1 081 902,00	-1 081 902,00	-1 081 902,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 267,79	-112 869,00	-581 036,00	-581 036,00	-581 036,00
	Muut toimintakulut	-270 358,16	-325 846,44	-347 914,40	-347 914,40	-347 914,40
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-102 701,46	166 942,09	154 278,56	92 472,00	92 472,00
Rahoitustuotot ja -kulut	Yhteensä	132,92	0,00	0,00	0,00	0,00
	Muut rahoitustuotot	132,92	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	Yhteensä	-368 455,84	-324 730,00	-319 906,00	-319 906,00	-319 906,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-337 971,61	-324 730,00	-319 906,00	-319 906,00	-319 906,00
	Arvonalentumiset	-30 484,23	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-471 024,38	-157 787,91	-165 627,44	-227 434,00	-227 434,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-471 024,38	-157 787,91	-165 627,44	-227 434,00	-227 434,00

4005 TEKNISET PALVELUT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tekninen ja ympäristötoimiala tilaa tarvittavia asiantuntija- ja teknisiä palveluita palvelutuottajilta. Teknisiin palveluihin kuuluvat yhdyskuntasuunnittelu sekä kuntatekniikka.

Yhdyskuntasuunnittelulla luodaan maankäytölliset valmiudet asumisen ja elinkeinotoiminnan sijoittumiseksi ja kehittymiseksi kunnassa. Maankäytön suunnittelun vireille tulosta ja valmistelusta vastaa kunnanhallitus. Toteutus ja asiantuntijapalvelut ostetaan palveluntuottajilta tarpeen mukaan.

Kaavoituksen tavoitteena on tuottaa ja ylläpitää korkealaatuista rakennettua ympäristöä, joka tarjoaa asukkaille ja yrityksille vaihtoehtoisia asuin-, työpaikka- ja virkistysalueita

Kuntatekniikka sisältää liikenneväylät, puistot, osin satamat sekä muut yleiset alueet. Liikenneväyliin kuuluu kaavateiden ylläpito. Satamien hoitopalvelua on ostettu myös ulkopuoliselta toimijalta.

Liikenneväyliä, puistoja ja yleisiä alueita hoidetaan sopimusten mukaisesti. Kupialan pumppaamon ja Ketveleen kanavan kunnossapito vedenvirtauksen ylläpitämiseksi. Satamien venepaikkojen hallinnoinnin ja vuokraamisen järjestelyt ympärivuotisella ostopalvelusopimuksella. Yleis- ja ranta-asemakaavat viedään sähköiseen kiinteistöjärjestelmään.

Käyttötalouden määrärahalla ja asetetuilla toiminnallisilla sitovilla tavoitteella edistetään kuntastrategian mukaisia tavoitteita:

- Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus; mahdollistetaan kaavaratkaisuilla toimivien liikenneyhteyksien ja viihtyisien asumis- ja virkistysalueiden rakentuminen ja kunnossapidon ja hoitotoimenpitein pidetään yllä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä
- Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen; Turvataan yritysten kasvun edellytyksiä maankäyttöpolitiikalla, kaavoituksella ja tilaratkaisuilla, panostetaan teiden kunnossapitoon ja huolehditaan teiden kunnossapidosta edunvalvonnassa; kaavoitus, palvelusopimukset ja liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuussuunnittelu ja yhteistyö

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Vireillä olevat asemakaavamuutokset saadaan valmiiksi mm. mm. linja-autoaseman ja torin kortteli	Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen

Määrärahataulukko:

Tekniset palvelut		TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	14 209,71	14 200,00	18 148,00	18 148,00	18 148,00
	Myyntituotot	13 475,71	13 500,00	12 700,00	12 700,00	12 700,00
	Muut toimintatuotot	734,00	700,00	5 448,00	5 448,00	5 448,00
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-384 627,79	-376 866,36	-374 781,88	-374 781,88	-374 781,88
	Henkilöstökulut	-21 328,63	-22 643,76	-22 970,66	-22 970,66	-22 970,66
	Palvelujen ostot	-353 479,82	-345 559,00	-299 154,30	-299 154,30	-299 154,30
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 875,25	-6 300,00	-50 630,00	-50 630,00	-50 630,00
	Muut toimintakulut	-2 944,09	-2 363,60	-2 026,92	-2 026,92	-2 026,92
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-370 418,08	-362 666,36	-356 633,88	-356 633,88	-356 633,88
VUOSIKATE	Yhteensä	-370 418,08	-362 666,36	-356 633,88	-356 633,88	-356 633,88
Poistot ja arvonalentumiset	Yhteensä	-187 170,70	-148 151,00	-117 382,00	-117 382,00	-117 382,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-187 170,70	-148 151,00	-117 382,00	-117 382,00	-117 382,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	-557 588,78	-510 817,36	-474 015,88	-474 015,88	-474 015,88
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	-557 588,78	-510 817,36	-474 015,88	-474 015,88	-474 015,88

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI YHTEENSÄ:

TEKNISEN JA YMPÄRISTÖTOIMIALA		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	Yhteensä	-1 148 540,91	-887 633,97	-966 432,89	-1 028 239,45	-1 028 239,45
4001 - Ympäristövalvonta	Yhteensä	-28 915,89	-53 983,66	-87 754,77	-87 754,77	-87 754,77
40011 - Ympäristövalvonta	Yhteensä	-24 862,91	-38 102,26	-66 924,81	-66 924,81	-66 924,81
	TOIMINTAKULUT	-71 826,22	-76 107,26	-74 924,81	-74 924,81	-74 924,81
	TOIMINTATUOTOT	46 963,31	38 005,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00
40012 - Yksityistieasiat	Yhteensä	-4 052,98	-5 881,40	-10 829,96	-10 829,96	-10 829,96
	TOIMINTAKULUT	-7 111,74	-10 755,40	-10 829,96	-10 829,96	-10 829,96
	TOIMINTATUOTOT	3 058,76	4 874,00	0,00	0,00	0,00
40013 - Vesienhoito	Yhteensä	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
	TOIMINTAKULUT	0,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
4002 - Rakennusvalvonta	Yhteensä	-1 795,86	-55 045,04	-129 034,80	-129 034,80	-129 034,80
40021 - Rakennusvalvonta	Yhteensä	4 942,14	-55 045,04	-112 466,80	-112 466,80	-112 466,80
	Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	TOIMINTAKULUT	-192 046,33	-195 615,04	-187 866,80	-187 866,80	-187 866,80
	TOIMINTATUOTOT	196 988,47	140 570,00	75 400,00	75 400,00	75 400,00
40023 - Rakennusluokituksen muutos	Yhteensä	-6 738,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	TOIMINTAKULUT	-6 738,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40024 - Kunnanviraston sähköauto	Yhteensä	0,00	0,00	-8 480,00	-8 480,00	-8 480,00
	TOIMINTAKULUT	0,00	0,00	-8 480,00	-8 480,00	-8 480,00
40025 - Kehitysprojektit	Yhteensä	0,00	0,00	-8 088,00	-8 088,00	-8 088,00
	TOIMINTAKULUT	0,00	0,00	-8 088,00	-8 088,00	-8 088,00
4003 - Yksityistieavustukset		-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
40031 - Yksityistieavustukset	Yhteensä	-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
	TOIMINTAKULUT	-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
4004 - Kiinteistöt	Yhteensä	-471 024,38	-157 787,91	-165 627,44	-227 434,00	-227 434,00
40041 - Kiinteistöhallinto	Yhteensä	-129 782,45	-126 248,81	-46 758,45	-108 565,01	-108 565,01
	TOIMINTAKULUT	-130 165,46	-126 448,81	-109 378,45	-171 185,01	-171 185,01
	TOIMINTATUOTOT	383,01	200,00	62 620,00	62 620,00	62 620,00
40043 - Vuokratut toimitilat (yritysvuokraus tms.)	Yhteensä	-53 099,24	-66 978,10	-128 210,00	-128 210,00	-128 210,00
	Poistot ja arvonalentumiset	-8 960,99	-8 245,00	-9 106,00	-9 106,00	-9 106,00
	TOIMINTAKULUT	-174 014,24	-150 844,10	-171 546,00	-171 546,00	-171 546,00
	TOIMINTATUOTOT	129 875,99	92 111,00	52 442,00	52 442,00	52 442,00
40044 - Asuntojen vuokraus	Yhteensä	-86 444,00	-63 047,00	-52 773,00	-52 773,00	-52 773,00
	Poistot ja arvonalentumiset	-50 242,15	-19 712,00	-19 675,00	-19 675,00	-19 675,00
	Rahoitustuotot ja -kulut	132,92	0,00	0,00	0,00	0,00
	TOIMINTAKULUT	-243 904,54	-275 568,00	-267 431,00	-267 431,00	-267 431,00
	TOIMINTATUOTOT	207 569,77	232 233,00	234 333,00	234 333,00	234 333,00
40045 - Sote-kiinteistöt	Yhteensä	-73 710,25	235 376,00	285 495,00	285 495,00	285 495,00
	Poistot ja arvonalentumiset	-231 669,10	-224 759,00	-220 959,00	-220 959,00	-220 959,00
	TOIMINTAKULUT	-524 421,00	-571 822,00	-544 311,00	-544 311,00	-544 311,00
	TOIMINTATUOTOT	682 379,85	1 031 957,00	1 050 765,00	1 050 765,00	1 050 765,00
40046 - Sivistystoimen kiinteistöt	Yhteensä	-3 516,12	2 200,00	16 616,01	16 616,01	16 616,01
	Poistot ja arvonalentumiset	-16 192,25	-13 026,00	-12 981,00	-12 981,00	-12 981,00
	TOIMINTAKULUT	-481 873,85	-622 107,00	-738 204,00	-738 204,00	-738 204,00
	TOIMINTATUOTOT	494 549,98	637 333,00	767 801,01	767 801,01	767 801,01
40047 - Muut toimitilat	Yhteensä	-20 577,35	-24 090,00	-126 997,00	-126 997,00	-126 997,00
	Poistot ja arvonalentumiset	-61 391,35	-58 988,00	-57 185,00	-57 185,00	-57 185,00
	TOIMINTAKULUT	-146 568,60	-163 811,00	-139 560,00	-139 560,00	-139 560,00
	TOIMINTATUOTOT	187 382,60	198 709,00	69 748,00	69 748,00	69 748,00
40048 - Kiinteistöjen korjaus- ja asiantuntijapalvelu osto yhtiöltä	Yhteensä	-103 894,97	-115 000,00	-113 000,00	-113 000,00	-113 000,00
	TOIMINTAKULUT	-103 894,97	-115 000,00	-113 000,00	-113 000,00	-113 000,00
4005 - Tekniset palvelut	Yhteensä	-557 588,78	-510 817,36	-474 015,88	-474 015,88	-474 015,88
40051 - Liikenneväylät	Yhteensä	-256 831,34	-246 694,00	-215 366,55	-215 366,55	-215 366,55
	Poistot ja arvonalentumiset	-113 465,13	-90 751,00	-72 585,00	-72 585,00	-72 585,00
	TOIMINTAKULUT	-143 366,21	-155 943,00	-142 781,55	-142 781,55	-142 781,55
	TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
40052 - Puistot ja yleiset alueet	Yhteensä	-112 325,65	-99 125,00	-105 295,55	-105 295,55	-105 295,55
	Poistot ja arvonalentumiset	-4 181,14	-3 203,00	-2 456,00	-2 456,00	-2 456,00
	TOIMINTAKULUT	-108 878,51	-96 622,00	-102 839,55	-102 839,55	-102 839,55
	TOIMINTATUOTOT	734,00	700,00	0,00	0,00	0,00
40053 - Haapavesi-Kosulanlampi vedenvaihto	Yhteensä	-42 468,99	-41 174,00	-41 237,55	-41 237,55	-41 237,55
	Poistot ja arvonalentumiset	-2 317,80	-1 854,00	-1 483,00	-1 483,00	-1 483,00
	TOIMINTAKULUT	-40 151,19	-39 320,00	-39 754,55	-39 754,55	-39 754,55
40054 - Laivalaiturit / Mustalahdi ja kirkonkylä	Yhteensä	-74 831,18	-58 880,00	-54 220,55	-54 220,55	-54 220,55
	Poistot ja arvonalentumiset	-66 789,32	-52 009,00	-40 591,00	-40 591,00	-40 591,00
	TOIMINTAKULUT	-21 517,57	-20 371,00	-31 777,55	-31 777,55	-31 777,55
	TOIMINTATUOTOT	13 475,71	13 500,00	18 148,00	18 148,00	18 148,00
40055 - Jätehuolto	Yhteensä	-11 882,98	-5 152,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
	TOIMINTAKULUT	-11 882,98	-5 152,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
40056 - Asemakaavoitus	Yhteensä	-49 989,44	-48 687,36	-47 490,13	-47 490,13	-47 490,13
	Poistot ja arvonalentumiset	-417,31	-334,00	-267,00	-267,00	-267,00
	TOIMINTAKULUT	-49 572,13	-48 353,36	-47 223,13	-47 223,13	-47 223,13
40057 - Yleiskaavoitus	Yhteensä	-9 259,20	-11 105,00	-7 405,55	-7 405,55	-7 405,55
	TOIMINTAKULUT	-9 259,20	-11 105,00	-7 405,55	-7 405,55	-7 405,55

RANTASALMEN KUNTA YHTEENSÄ:

Rantasalmen kunta		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT						
	Yhteensä	6 017 685,94	4 113 571,77	3 517 081,01	3 579 621,01	3 579 621,01
	Myyntituotot	2 363 528,29	1 028 937,77	808 658,00	870 658,00	870 658,00
	Maksutuotot	220 366,36	161 500,00	134 050,00	134 050,00	134 050,00
	Tuet ja avustukset	666 490,06	328 623,00	363 046,00	363 286,00	363 286,00
	Muut toimintatuotot	2 767 301,23	2 594 511,00	2 211 327,01	2 211 627,01	2 211 627,01
TOIMINTAKULUT						
	Yhteensä	-30 275 114,46	-13 489 285,51	-13 055 324,61	-13 097 019,83	-13 097 019,83
	Henkilöstökulut	-5 580 520,22	-5 778 635,59	-5 810 084,52	-5 855 647,74	-5 855 647,74
	Palvelujen ostot	-21 639 764,11	-5 297 221,88	-4 628 415,47	-4 623 351,47	-4 623 351,47
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-629 146,15	-342 572,00	-838 111,00	-838 661,00	-838 661,00
	Avustukset	-779 134,06	-609 700,00	-580 594,00	-580 594,00	-580 594,00
	Muut toimintakulut	-1 646 549,92	-1 461 156,04	-1 198 119,62	-1 198 765,62	-1 198 765,62
TOIMINTAKATE						
	Yhteensä	-24 257 428,52	-9 375 713,74	-9 538 243,60	-9 517 398,82	-9 517 398,82
Verotulot						
	Yhteensä	13 379 580,75	7 717 000,00	7 817 000,00	7 916 000,00	7 916 000,00
	Kunnan tulovero	10 000 622,26	4 995 000,00	5 191 000,00	5 212 000,00	5 212 000,00
	Kiinteistövero	1 401 241,08	1 406 000,00	1 566 000,00	1 569 000,00	1 569 000,00
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 977 717,41	1 316 000,00	1 060 000,00	1 135 000,00	1 135 000,00
Valtionosuudet						
	Yhteensä	12 437 930,00	2 576 326,00	2 473 243,00	2 912 000,00	2 912 000,00
	Kunnan peruspalv. valtionosuus	7 056 170,00	858 913,00	586 338,00	2 124 000,00	2 124 000,00
	Verotul. perustuva vo-tasaus	2 901 216,00	1 046 976,00	1 147 673,00	0,00	0,00
	Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	-43 207,00	0,00	0,00	0,00
	Opetus- ja kultt.toimen vo	-98 929,96	-70 396,00	-62 000,00	-62 000,00	-62 000,00
	Verotulomenetyksen kompensaa	2 579 473,96	784 040,00	801 232,00	850 000,00	850 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
	Yhteensä	324 660,15	280 659,00	286 860,00	286 860,00	286 860,00
	Korkotuotot	11 303,04	10 565,00	10 132,00	10 132,00	10 132,00
	Muut rahoitustuotot	375 857,64	333 679,00	329 679,00	329 679,00	329 679,00
	Korkokulut	-60 775,22	-59 085,00	-50 451,00	-50 451,00	-50 451,00
	Muut rahoituskulut	-1 725,31	-4 500,00	-2 500,00	-2 500,00	-2 500,00
VUOSIKATE						
	Yhteensä	1 884 742,38	1 198 271,26	1 038 859,40	1 597 461,18	1 597 461,18
Poistot ja arvonalentumiset						
	Yhteensä	-903 838,98	-790 346,00	-769 266,00	-769 266,00	-769 266,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-873 354,75	-790 346,00	-769 266,00	-769 266,00	-769 266,00
	Arvonalentumiset	-30 484,23	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS						
	Yhteensä	980 903,40	407 925,26	269 593,40	828 195,18	828 195,18
	Luontoisetumenot, ei alv	-38 887,32	0,00	0,00	0,00	0,00
	Luontoisetutulot	38 887,32	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ						
	Yhteensä	980 903,40	407 925,26	269 593,40	828 195,18	828 195,18

100 VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Vesi- ja viemärlaitoksen tuottamia palveluita ovat puhtaan veden toimitus sekä jäteveden puhdistus laitoksen toiminta-alueella. Lisäksi vesi- ja viemärlaitos toimittaa vettä vesiosuuskunnille sekä käsittelee osuuskuntien jätevettä. Rantasalmen alueella on kolme vedenottamo: Ruutana, Kupiala ja Kaukalovuori. Jätevedet käsitellään lupaehtojen mukaisesti Susimäen jäteveden puhdistamolla. Vesi- ja viemärlaitos on itsenäinen taseyksikkö, joiden ylläpito hankitaan Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ltä.

Vesihuoltopalveluihin sisältyy veden laadun ja puhdistustuloksen valvonta, laitosten, verkostojen sekä pumppaamoiden ylläpidosta vastaaminen. Palvelu sisältää myös liittymissopimusten valmistelun ja asiantuntija-avun kunnalliseen päätöksentekoon vesilaitosta koskevista asioista sekä osallistuminen valmius- ja poikkeusolo tilanteisiin.

Veden kulutuksen arvioidaan kasvavan lähinnä lisääntyneen matkailurakentamisen vuoksi. Myös suuret maatalouden tuotantoyksiköt kasvattavat veden käyttöä. Jäteveden puhdistamon kapasiteetti on riittävällä tasolla lisääntyvään käyttöön verrattuna. Laitoksen tulee kattaa toimintatuotoilla toiminnasta aiheutuvat kulut.

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Toiminnalliset sitovat tavoitteet:	Kuntastrateginen päämäärä
1. Vesi- ja viemäriverkoston järjestelmällisen saneerauksen jatkaminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
2. Osuuskuntien hallittu liittyminen kunnan vesi- ja viemärlaitokseen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
3. Riittävän paineen ja vesimäärän takaaminen verkoston alueella	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
4. Sähköisten palvelujen lisääminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
5. Ruutanaharjun vedenottamon rakentaminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
6. Jätevedenpuhdistamon suunnittelu ja ympäristöluvan hakeminen	Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta

Tunnusluvut:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Puhdas vesi (m ³)	145 052	164 990	165 000	167 000	170 000
Puhdas vesi (€/m ³), alv 0 %	1,70	1,70	1,90	2,00	2,12
Jätevesi (m ³)	93 050	104 046	103 000	104 000	106 000
Jätevesi (€/m ³), alv 0 %	2,60	2,60	2,90	3,00	3,15

RANTASALMEN KUNTA SEKÄ VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ

(ulkoinen ja sisäinen)

Kunta + Vesi- ja viemärlaitos		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	6 687 272,34	4 867 123,77	4 310 981,01	4 373 521,01	4 373 521,01
	Myyntituotot	3 018 729,14	1 764 989,77	1 586 558,00	1 648 558,00	1 648 558,00
	Maksutuotot	220 366,36	161 500,00	134 050,00	134 050,00	134 050,00
	Tuet ja avustukset	666 490,06	328 623,00	363 046,00	363 286,00	363 286,00
	Muut toimintatuotot	2 781 686,78	2 612 011,00	2 227 327,01	2 227 627,01	2 227 627,01
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-30 718 618,76	-13 918 961,19	-13 508 471,13	-13 550 166,35	-13 550 166,35
	Henkilöstökulut	-5 590 529,36	-5 789 309,27	-5 827 461,42	-5 873 024,64	-5 873 024,64
	Palvelujen ostot	-22 071 989,78	-5 713 773,88	-4 990 145,09	-4 985 081,09	-4 985 081,09
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-629 189,55	-342 772,00	-911 411,00	-911 961,00	-911 961,00
	Avustukset	-779 134,06	-609 700,00	-580 594,00	-580 594,00	-580 594,00
	Muut toimintakulut	-1 647 776,01	-1 463 406,04	-1 198 859,62	-1 199 505,62	-1 199 505,62
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-24 031 346,42	-9 051 837,42	-9 197 490,12	-9 176 645,34	-9 176 645,34
Verotulot	Yhteensä	13 379 580,75	7 717 000,00	7 817 000,00	7 916 000,00	7 916 000,00
	Kunnan tulovero	10 000 622,26	4 995 000,00	5 191 000,00	5 212 000,00	5 212 000,00
	Kiinteistövero	1 401 241,08	1 406 000,00	1 566 000,00	1 569 000,00	1 569 000,00
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 977 717,41	1 316 000,00	1 060 000,00	1 135 000,00	1 135 000,00
Valtionosuudet	Yhteensä	12 437 930,00	2 576 326,00	2 473 243,00	2 912 000,00	2 912 000,00
	Kunnan peruspalv. valtionosuus	7 056 170,00	858 913,00	586 338,00	2 124 000,00	2 124 000,00
	Verotul. perustuva vo- tasaus	2 901 216,00	1 046 976,00	1 147 673,00	0,00	0,00
	Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	-43 207,00	0,00	0,00	0,00
	Opetus- ja kultt.toimen vo	-98 929,96	-70 396,00	-62 000,00	-62 000,00	-62 000,00
	Verotulomenetysten kompensaatio	2 579 473,96	784 040,00	801 232,00	850 000,00	850 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	Yhteensä	298 900,09	255 118,00	261 319,00	261 319,00	261 319,00
	Korkotuotot	11 303,04	10 565,00	10 132,00	10 132,00	10 132,00
	Muut rahoitustuotot	377 377,03	334 879,00	330 879,00	330 879,00	330 879,00
	Korkokulut	-64 857,26	-62 347,00	-53 713,00	-53 713,00	-53 713,00
	Muut rahoituskulut	-24 922,72	-27 979,00	-25 979,00	-25 979,00	-25 979,00
VUOSIKATE	Yhteensä	2 085 064,42	1 496 606,58	1 354 071,88	1 912 673,66	1 912 673,66
Poistot ja arvonalentumiset	Yhteensä	-1 077 012,59	-917 828,00	-895 115,00	-895 115,00	-895 115,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-1 046 528,36	-917 828,00	-895 115,00	-895 115,00	-895 115,00
	Arvonalentumiset	-30 484,23	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	1 008 051,83	578 778,58	458 956,88	1 017 558,66	1 017 558,66
	Luontoisetumenot, ei alv	-38 887,32	0,00	0,00	0,00	0,00
	Luontoisetutulot	38 887,32	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	1 008 051,83	578 778,58	458 956,88	1 017 558,66	1 017 558,66

TALOUSARVION KÄYTTÖTALOUSOSA
SITOVUUSTASOLLA
nettositovuus
(ulkoinen/sisäinen)

		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
110 - VAALITOIMINTA	Yhteensä	-1 685,46	-1 055,90	309,56	309,56	309,56
	1101 - Eduskuntavaalit	-32,27	-1 055,90	0,00	0,00	0,00
	1102 - Eu-vaalit	0,00	0,00	-765,37	0,00	0,00
	1103 - Presidentin vaalit	0,00	0,00	1 074,93	0,00	0,00
	1104 - Kuntavaalit	0,00	0,00	0,00	1 074,93	1 074,93
	1105 - Aluevaalit	-1 653,19	0,00	0,00	-765,37	-765,37
120 - TARKASTUSTOIMINTA	Yhteensä	-20 938,12	-18 262,00	-18 191,26	-18 191,26	-18 191,26
	1201 - Tilien ja hallinnon tarkastus	-20 938,12	-18 262,00	-18 191,26	-18 191,26	-18 191,26
130 - HALLINNON TOIMIALA	Yhteensä	-695 397,50	-1 835 655,45	-1 729 388,65	-1 737 474,60	-1 737 474,60
	1301 - Kunnanvaltuusto ja -hallitus	-471 495,59	-453 131,63	-464 867,23	-464 867,23	-464 867,23
	1302 - Yleishallinto	-548 158,06	-690 923,20	-466 705,77	-474 791,72	-474 791,72
	1303 - Joukkoliikennetoiminta	-22 319,27	-25 019,00	-25 176,84	-25 176,84	-25 176,84
	1304 - Elinvoima	-160 403,12	-183 273,44	-185 833,32	-185 833,32	-185 833,32
	1305 - Työelämäpalvelut	0,00	-279 300,91	-271 729,93	-271 729,93	-271 729,93
	1306 - Hankkeet	-44 462,73	-63 839,00	-61 889,00	-61 889,00	-61 889,00
	1307 - Ympäristöterveydenhuolto	0,00	-272 020,00	-245 727,12	-245 727,12	-245 727,12
	1308 - Maaseututoimi	-42 779,44	-46 532,27	-48 644,44	-48 644,44	-48 644,44
	1309 - Maa- ja metsätilat	594 220,71	178 384,00	41 185,00	41 185,00	41 185,00
300 - HYVINVOINNIN JA SIVITYKSEN TOIMIALA	Yhteensä	-5 560 579,31	-6 040 307,06	-7 567 103,36	-7 476 366,07	-7 476 366,07
	3001 - Hyvinvoinnin ja sivistyksen hallinto	55,73	0,00	-147 440,37	-56 703,08	-56 703,08
	3002 - Sivistys- ja nuorten palvelut	-5 112 808,36	-5 514 024,92	-6 896 169,07	-6 896 169,07	-6 896 169,07
	3003 - Hyvinvointipalvelut	-447 826,68	-526 282,14	-523 493,92	-523 493,92	-523 493,92
400 - TEKNISEN JA YMPÄRISTÖTOIMEN TOIMIALA	Yhteensä	-1 148 540,91	-887 633,97	-966 432,89	-1 028 239,45	-1 028 239,45
	4001 - Ympäristövalvonta	-28 915,89	-53 983,66	-87 754,77	-87 754,77	-87 754,77
	4002 - Rakennusvalvonta	-1 795,86	-55 045,04	-129 034,80	-129 034,80	-129 034,80
	4003 - Yksitysisiteavustukset	-89 216,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00	-110 000,00
	4004 - Kiinteistöt	-471 024,38	-157 787,91	-165 627,44	-227 434,00	-227 434,00
	4005 - Tekniset palvelut	-557 588,78	-510 817,36	-474 015,88	-474 015,88	-474 015,88

Rantasalmen kunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Poistot ja arvonalentumiset	-903 838,98	-790 346,00	-769 266,00	-769 266,00	-769 266,00
Rahoitustuotot ja -kulut	324 660,15	280 659,00	286 860,00	286 860,00	286 860,00
TOIMINTAKULUT	-30 275 114,46	-13 489 285,51	-13 055 324,61	-13 097 019,83	-13 097 019,83
TOIMINTATUOTOT	6 017 685,94	4 113 571,77	3 517 081,01	3 579 621,01	3 579 621,01
Valtionosuudet	12 437 930,00	2 576 326,00	2 473 243,00	2 912 000,00	2 912 000,00
Verotulot	13 379 580,75	7 717 000,00	7 817 000,00	7 916 000,00	7 916 000,00
Yhteensä	980 903,40	407 925,26	269 593,40	828 195,18	828 195,18

Vesi- ja viemärilaitos	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT	-443 504,30	-429 675,68	-453 146,52	-453 146,52	-453 146,52
TOIMINTATUOTOT	669 586,40	753 552,00	793 900,00	793 900,00	793 900,00
Poistot ja arvonalentumiset	-173 173,61	-127 482,00	-125 849,00	-125 849,00	-125 849,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 760,06	-25 541,00	-25 541,00	-25 541,00	-25 541,00
Yhteensä	27 148,43	170 853,32	189 363,48	189 363,48	189 363,48

Kunta + Vesi- ja viemärilaitos		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	6 687 272,34	4 867 123,77	4 310 981,01	4 373 521,01	4 373 521,01
	Myyntituotot	3 018 729,14	1 764 989,77	1 586 558,00	1 648 558,00	1 648 558,00
	Maksutuotot	220 366,36	161 500,00	134 050,00	134 050,00	134 050,00
	Tuet ja avustukset	666 490,06	328 623,00	363 046,00	363 286,00	363 286,00
	Muut toimintatuotot	2 781 686,78	2 612 011,00	2 227 327,01	2 227 627,01	2 227 627,01
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-30 718 618,76	-13 918 961,19	-13 508 471,13	-13 550 166,35	-13 550 166,35
	Henkilöstökulut	-5 590 529,36	-5 789 309,27	-5 827 461,42	-5 873 024,64	-5 873 024,64
	Palvelujen ostot	-22 071 989,78	-5 713 773,88	-4 990 145,09	-4 985 081,09	-4 985 081,09
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-629 189,55	-342 772,00	-911 411,00	-911 961,00	-911 961,00
	Avustukset	-779 134,06	-609 700,00	-580 594,00	-580 594,00	-580 594,00
	Muut toimintakulut	-1 647 776,01	-1 463 406,04	-1 198 859,62	-1 199 505,62	-1 199 505,62
	Yhteensä	-24 031 346,42	-9 051 837,42	-9 197 490,12	-9 176 645,34	-9 176 645,34
Verotulot	Yhteensä	13 379 580,75	7 717 000,00	7 817 000,00	7 916 000,00	7 916 000,00
	Kunnan tulovero	10 000 622,26	4 995 000,00	5 191 000,00	5 212 000,00	5 212 000,00
	Kiinteistövero	1 401 241,08	1 406 000,00	1 566 000,00	1 569 000,00	1 569 000,00
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 977 717,41	1 316 000,00	1 060 000,00	1 135 000,00	1 135 000,00
Valtionsuudet	Yhteensä	12 437 930,00	2 576 326,00	2 473 243,00	2 912 000,00	2 912 000,00
	Kunnan peruspalv. valtionsuus	7 056 170,00	858 913,00	586 338,00	2 124 000,00	2 124 000,00
	Verotul. perustuva vo-tasaus	2 901 216,00	1 046 976,00	1 147 673,00	0,00	0,00
	Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	-43 207,00	0,00	0,00	0,00
	Opetus- ja kultt.toimen vo	-98 929,96	-70 396,00	-62 000,00	-62 000,00	-62 000,00
	Verotulomenetysten kompensaa	2 579 473,96	784 040,00	801 232,00	850 000,00	850 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	Yhteensä	298 900,09	255 118,00	261 319,00	261 319,00	261 319,00
	Korkotuotot	11 303,04	10 565,00	10 132,00	10 132,00	10 132,00
	Muut rahoitustuotot	377 377,03	334 879,00	330 879,00	330 879,00	330 879,00
	Korkokulut	-64 857,26	-62 347,00	-53 713,00	-53 713,00	-53 713,00
	Muut rahoituskulut	-24 922,72	-27 979,00	-25 979,00	-25 979,00	-25 979,00
VUOSIKATE	Yhteensä	2 085 064,42	1 496 606,58	1 354 071,88	1 912 673,66	1 912 673,66
Poistot ja arvonalentumiset	Yhteensä	-1 077 012,59	-917 828,00	-895 115,00	-895 115,00	-895 115,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-1 046 528,36	-917 828,00	-895 115,00	-895 115,00	-895 115,00
	Arvonalentumiset	-30 484,23	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	1 008 051,83	578 778,58	458 956,88	1 017 558,66	1 017 558,66
	Luontoisetumenot, ei alv	-38 887,32	0,00	0,00	0,00	0,00
	Luontoisetutulot	38 887,32	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	1 008 051,83	578 778,58	458 956,88	1 017 558,66	1 017 558,66

INVESTOINTIOSA

Investoinnit					TA		
kp	inv. erittely	sitovuustaso: hankeryhmätaso (merkitty harmaalla)	TP 2022	TA2023	2024	TS 2025	TS 2026
			inv. meno	inv. meno	inv. meno	inv. meno	inv. meno
9121	9031	Maa- ja vesialueet Perustelu: Kirkonkylän ranta-alueen hankinta tulo	171 966 19 774	70 000			
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>			171 966	70 000	0	0	0
9195	9031	<i>Osakkeet ja osuudet</i> Muut osakkeet ja osuudet tulo	4 771 89 625	0	0		
9171		Perustelu: Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet tulo	2 674				
<i>Osakkeet ja osuudet</i>			4 771	0	0	0	0
9361	9031	Koneet ja kalusto (Sivistys ja vapaa-aikatoimi) Rantasalon peruskoulun kalusto Perustelu: opetuksen esitystekniikan uusiminen	27 540	0	59 500	20 000	20 000
9351	9031	Kirjastoauto Perustelu: uuden kirjastoauton hankinta Lukion kalusto Perustelu: luokkien esitystekniikan uusiminen			21 000	350 000	
<i>Koneet ja kalusto yhteensä (Sivistys ja vapaa-aikatoimi)</i>			27 540	0	80 500	370 000	20 000
9648	9040	Rakennukset Palvelukeskus Mäntylän remontointi Perustelu: peruskorjaus				300 000	700 000
9662	9040	Lukion remontointi Perustelu: rakennekorjaussuunnitelman jatkototeutus	114 751			300 000	300 000
9667	9040	Koulukeskuksen suunnittelu ja saneeraus Perustelu: laajennuksen rakentaminen (vaate-eteinen yläasteelle, hissi ja iv -muutos)	473 295	700 000		800 000	650 000
9669	9040	Varhaiskasvatuksen päivähoitoyksikkö Perustelu: uudisrakennus, lämpö-sähkö-valokuituliittymät	25 260				
kp	inv. erittely	Investoinnit sitovuustaso: hankeryhmätaso (merkitty harmaalla)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
			inv.meno	inv.meno	inv.meno	inv.meno	inv.meno
9672	9040	Koulukeskuksen valmistuskeittiö Perustelu: keittiön saneeraus	40 839	460 000			
9683	9040	Kunnanviraston saneeraus Perustelu: kuntotutkimus	21 689				
9764	9040	Paloaseman rakentaminen Perustelu: tontin valmistelu	96 351	100 000			
9765	9040	Palvelutalo Kuuselan ilmanvaihdon viilennys ja kiinteistöautomaatiomuutos Perustelu: ilmanvaihdon viilennyksen rakentaminen ja kiinteistöautomaatiomuutos pilvipalvelun käyttöönottoa varten		30 000			

<i>Rakennukset yhteensä</i>		772 185	1 160 000	0	1 400 000	1 650 000
inv. kp	erittely	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
9817	9040		10 000			
9836	9040		50 000			
9838	9040	23 603	30 000	27 000	50 000	50 000
9851	9040	8 194	20 000	13 000	50 000	50 000
9853	9040		25 000			
9840	9040		20 000	31 000		
9854	9040	173	5 000	10 000		
9899	9040				30 000	
9901	9040	123 381	7 400			
9902	9040	606	180 000			
9903	9040		50 000			
9904	9040		45 300			
			22 650			
uus					160 000	
9905	9040		15 000			
9906	9040	1 499	50 000	160 000		

		Perustelu: Rauanvedentien eteläpuoli kadut/tiet, hulevesilinjat, P-alueet ym. yleiset alueet				
uusi		Liikuntatoimen investoinnit			40 000	
		Perustelu: Skeittipuiston aitaaminen, avantointipaikan turvallisuuden lisääminen, Ruutanaharjun ratojen muutostyöt, Urheilukeskuksen ja kuntoradan valaistusten uusiminen led -tekniikkaan				
uusi		Nuorisotilan kalustus			15 000	
		Perustelu: Nuorisotilan siirtyessä uusiin tiloihin, tarve uusia kalustusta				
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä			157 456	312 400	271 000	290 000
		tulo		42 650	0	
		Koneet ja kalusto				
9935	9031	Uuden päiväkotiyksikön kalusteet Perustelu: jakelukeittiö ja muut tarpeelliset irtokalusteet, taideprojekti	1 711	101 000		
9683	9031	Kunnanvirasto / tai entinen poliisitalo Perustelu: kuntalaisolohuone; muutostyöt + kalustus		15 000		
9936	9031	Varavoimakonehankinnat		50 000	50 000	
		Perustelu: 2-3 varavoimakonetta varautumista varten tulo		13 440		
Koneet ja kalusto yhteensä			1 711	150 000	50 000	0
KUNTA YHTEENSÄ			1 135 629	1 692 400	401 500	2 060 000
		tulo	112 073	56 090	0	
		kunta inv.netto	1 023 556	1 636 310	401 500	2 060 000
kp	inv. erittely	Investoinnit <i>sitovuustaso: hankeryhmätaso (merkitty harmaalla)</i>	TP 2022	TS 2023	TA 2024	TS 2025
			inv.meno	inv.meno	inv.meno	inv.meno
9001	9031	<i>Vesi- ja viemärilaitos</i> <i>Aineettomat hyödykkeet</i> Valvonta-automaatiojärjestelmä Perustelu: keskitettyyn järjestelmään siirtyminen, kv.2.5.2022	97 408	150 000		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä			97 408	150 000	0	0
Rakennukset						
9020	9040	Vesitornin kunnostaminen Perustelu: Syöttöjohdon uudistus				
9021	9040	Vesilaitoksen uudistaminen Perustelu: Yleissuunnittelu	4 505			
9025	9040	Jätevesipuhdistamo uusi laitos Perustelu: suunnittelumääräraha v. 2024, toteutus 2025 (- 2026)		100 000	150 000	2 500 000
Rakennukset yhteensä			4 505	100 000	150 000	2 500 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
9050	9040	Vedenjakeluverkoston saneeraus Perustelu: JSP saneerausohjelma	51 253	75 000	100 000	100 000
9060	9040	Viemäriverkoston saneeraus Perustelu: JSP saneerausohjelma	100 000	75 000	100 000	100 000
9075	9040	Paineenkorotusasema (Kinnulanmäki) Perustelu: paineenkorotusaseman rakentaminen Kinnulanmäki		75 000		
9076	9040	Alavesisäiliön rakentaminen (VOK-liitoksen toteutuessa) Perustelu: Porosalmen matkailualueen vedensaannin turvaaminen		120 000	257 000	

9077	9040	Ruutanaharjun vesilaitos		40 000	1 000 000		
		Perustelu: toteutus 24-25					
9078	9040	Aurinkorannan kunnallistekniikka		20 000	77 000		
		Perustelu: Rauanvedentien eteläpuoli vesi- ja viemäriinjat					
9079	9040	Paloaseman tontti		75 000			
		Perustelu: Paloaseman tontin kunnallistekniikan uusiminen					
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä</i>			151 253	480 000	1 534 000	200 000	200 000
VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ			253 166	730 000	1 684 000	2 700 000	2 200 000
<i>Vesihuolto inv.netto</i>							
KUNTA JA VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ meno			1 388 795	2 422 400	2 095 500	4 760 000	3 970 000
VOK-liitoksen toteutuessa							
Mustalahti-Porosalmi vesiosuuskunnalta siirtyvän vesihuoltoinfran saneeraustarpeet							
Jätevedenpumppaamot: mm. Järvisydän, Mustalahti, Porosalmi JVP korjaustarpeet							
1/2023 katselmus muistiossa				200 000			
Viemäriverkoston kapasiteettitarkastelu				10 000			

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA

kunta + vesi- ja viemärlaitos (ulkoinen/sisäinen sekä ulkoinen)

Kunta + vesi- ja viemärilaitos tuloslaskelma (ulkonen / sisäinen)

Kunta + vesi- ja viemärilaitos		TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Yhteensä	6 687 272,34	4 867 123,77	4 310 981,01	4 373 521,01	4 373 521,01
	Myyntituotot	3 018 729,14	1 764 989,77	1 586 558,00	1 648 558,00	1 648 558,00
	Maksutuotot	220 366,36	161 500,00	134 050,00	134 050,00	134 050,00
	Tuet ja avustukset	666 490,06	328 623,00	363 046,00	363 286,00	363 286,00
	Muut toimintatuotot	2 781 686,78	2 612 011,00	2 227 327,01	2 227 627,01	2 227 627,01
TOIMINTAKULUT	Yhteensä	-30 718 618,76	-13 918 961,19	-13 508 471,13	-13 550 166,35	-13 550 166,35
	Henkilöstökulut	-5 590 529,36	-5 789 309,27	-5 827 461,42	-5 873 024,64	-5 873 024,64
	Palvelujen ostot	-22 071 989,78	-5 713 773,88	-4 990 145,09	-4 985 081,09	-4 985 081,09
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-629 189,55	-342 772,00	-911 411,00	-911 961,00	-911 961,00
	Avustukset	-779 134,06	-609 700,00	-580 594,00	-580 594,00	-580 594,00
	Muut toimintakulut	-1 647 776,01	-1 463 406,04	-1 198 859,62	-1 199 505,62	-1 199 505,62
TOIMINTAKATE	Yhteensä	-24 031 346,42	-9 051 837,42	-9 197 490,12	-9 176 645,34	-9 176 645,34
Verotulot	Yhteensä	13 379 580,75	7 717 000,00	7 817 000,00	7 916 000,00	7 916 000,00
	Kunnan tulovero	10 000 622,26	4 995 000,00	5 191 000,00	5 212 000,00	5 212 000,00
	Kiinteistövero	1 401 241,08	1 406 000,00	1 566 000,00	1 569 000,00	1 569 000,00
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 977 717,41	1 316 000,00	1 060 000,00	1 135 000,00	1 135 000,00
Valtionosuudet	Yhteensä	12 437 930,00	2 576 326,00	2 473 243,00	2 912 000,00	2 912 000,00
	Kunnan peruspalv. valtionosuus	7 056 170,00	858 913,00	586 338,00	2 124 000,00	2 124 000,00
	Verotul. perustuva vo-tasaus	2 901 216,00	1 046 976,00	1 147 673,00	0,00	0,00
	Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	-43 207,00	0,00	0,00	0,00
	Opetus- ja kultt.toimen vo	-98 929,96	-70 396,00	-62 000,00	-62 000,00	-62 000,00
	Verotulomenetysten kompensaati	2 579 473,96	784 040,00	801 232,00	850 000,00	850 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	Yhteensä	298 900,09	255 118,00	261 319,00	261 319,00	261 319,00
	Korkotuotot	11 303,04	10 565,00	10 132,00	10 132,00	10 132,00
	Muut rahoitustuotot	377 377,03	334 879,00	330 879,00	330 879,00	330 879,00
	Korkokulut	-64 857,26	-62 347,00	-53 713,00	-53 713,00	-53 713,00
	Muut rahoituskulut	-24 922,72	-27 979,00	-25 979,00	-25 979,00	-25 979,00
VUOSIKATE	Yhteensä	2 085 064,42	1 496 606,58	1 354 071,88	1 912 673,66	1 912 673,66
Poistot ja arvonalentumiset	Yhteensä	-1 077 012,59	-917 828,00	-895 115,00	-895 115,00	-895 115,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-1 046 528,36	-917 828,00	-895 115,00	-895 115,00	-895 115,00
	Arvonalentumiset	-30 484,23	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	Yhteensä	1 008 051,83	578 778,58	458 956,88	1 017 558,66	1 017 558,66
	Luontoisetumenot, ei alv	-38 887,32	0,00	0,00	0,00	0,00
	Luontoisetutulot	38 887,32	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	Yhteensä	1 008 051,83	578 778,58	458 956,88	1 017 558,66	1 017 558,66

TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA

kunta + vesihuolto

RANTASALMEN KUNTA (kunta+vesihuolto)						
RAHOITUSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Tulorahoitus						
Vuosikate	1 625 832	842 807	1 587 102	1 354 072	1 912 674	1 912 674
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	
Tulorahoituksen korjauuserät	-52 405	-362 000	-150 000			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-949 504	-2 988 600	-2 848 700	-2095 500	4 760 000	3 970 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	220 000	47 650	0	0	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusta	60 405	362 000	150 000			
Toiminnan ja investointien rahavirta	684 328	-1 925 793	-1 213 948			
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	21 660	1	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-1 879 845	1 675 105	1 213 723			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	200 000	2 750 000	2 180 000			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 444 266	-1 074 895	-966 277			
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)	-635 579					
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-35 908					
Vaihto-omaisuuden muutos (vähennys +)	0					
Saamisten muutos (lisäys -)	25 311					
Korottomien velkojen muutos	-921 410					
Rahoituksen rahavirta	-2 790 193	1 675 106	1 213 723			
Rahavarojen muutos	-2 105 865	-250 687	-225			

KUNNAN KOKONAISTULOT JA –MENOT

RANTASALMEN KUNTA (Kunta + vesihuolto)					
KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT			PÄIVITETTÄVÄ		
TULOT (ulkoinen)	EURO	%	MENOT (ulkoinen)	EURO	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot			Toimintakulut		
Verotulot			- valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet					
Korkotuotot			Korkokulut		
Muut rahoitustuotot			Muut rahoituskulut		
Satunnaiset tuotot			Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vast. hyöd. Luovutusvoitot			+/- Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit			- Pysyv.vast. hyöd. luovutustappiot		
Rahoitusos.inv.menoihin			Investoinnit		
- Pysyvien vast. hyöd. Luovutusvoitot			Investointimenot		
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaam.vähennykset			Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä					
			Tulojen ja menojen erotus		
			(= Rahavarojen muutos rahoitusosassa = vaikutus maksuvalmiuteen)		
Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmaosasta ja rahoitusosasta,					
jotka sisältävät vain ulkoiset erät					

**TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA
TULOARVIOIDEN
YHTEENVETOLASKELMA**

RANTASALMEN KUNTA (Kunta + vesihuolto)		
TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOLASKELMA		
	MÄÄRÄRAHAT	TULOARVIOT
KÄYTTÖTALOUSOSA		
TOIMINTATUOTOT		4 310 981,01
TOIMINTAKULUT	-13 508 471,13	
Tulorahoituksen korjaukset		
Pysyvien vast. hyödykkeiden myyntivoitot		
TUOSLASKELMAOSA		
VEROTULOT		
VALTIONOSUUDET		
KORKOTUOTOT		
MUUT RAHOITUSTUOTOT		
KORKOKULUT		
MUUT RAHOITUSKULUT		
INVESTOINTIOSA		
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	2 095 500	
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ		
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot		
Pysyvien vast. hyödykkeiden myyntivoitot		
RAHOITUSOSA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET		
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS		
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		
Määrärahat yhteensä		
Tuloarviot yhteensä		
<i>VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN</i>		
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		

TALOUSARVION TUNNUSLUVUT JA LASKENTAPERUSTEET

Rantasalmen kunta + vesi- ja viemärlaitos				
Ulkoinen				
TULOSLASKELMAOSAN TUNNUSLUVUT	TP 2021	TA2022	TA2023	TA2024
Asukasmäärä 31.12.2021	3329	3350	3300	3300
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista	22,5	14,6	28,5	
Vuosikate prosenttia poistoista	147,4	96,8	172,9	
Vuosikate, €/asukas	488	253	476	
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	680	544	887	
RAHOITUSOSAN TUNNUSLUVUT				
Lainanhoitokate	1,85	0,79	1,6	
Kassan riittävyys (vrk)	6			

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET TULOSLASKELMAOSAN TUNNUSLUVUT

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että kunnan tulee kyetä rahoittamaan vuosikatteella keskimääräiset poistonalaisten tuotantovälineiden investoinnit. Tavoitetta mittaa seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista:

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Keskimääräinen poistoalaisten investointien omahankintameno}$

Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno määräytyy talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden, kuluvan talousarviovuoden ja laadittavan talousarvion ja suunnitelman poistonalaisten investointien omahankintameno keskimäärästä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan investoinnin hankintameno ja siihen saadun rahoitusosuuden (investointiavustus) erotusta.

Vuosikate €/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä / asukasmäärä)

Tunnusluvun asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

RAHOITUSOSAN TUNNUSLUVUT

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun:

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kunnan lainanhoitokyky on *hyvä*, kun tunnusluvun arvo yli 2, *tyytyttävä*, kun tunnusluku on 1–2 ja *heikko*, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä.

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla:

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

LITTEET

Liite nro 1, Taloustilastoja Tuloveroprosentit ja tuloverokertymä

Vuosi	Kunnan tulovero	Tulovero %
2013 TP	9.039.189	20,50
2014 TP	9.127.736	20,50
2015 TP	9.343.104	20,50
2016 TP	8.681.600	20,50
2017 TP	9.065.128	20,50
2018 TP	8.547.678	21,00
2019 TP	9.179.264	21,50
2020 TP	9.617.530	22,00
2021 TP	9.865.431	22,00
2022 TP	10.000.622	22,00
2023 TA	4.995.000	9,36
2024 TA	5 189.000	9,40

Kiinteistöveroprosentit

Vuosi	Yleinen	Vakinaiset asuin- rakennukset	Muut asuin- rakennukset	Yhdistys- ja seurantalot	Voima- laitokset	Rakenta- maton rakennus- paikka	Yleinen maapohja	Yhteensä e
2013	0,92	0,42	0,97	0,00	1,00	2,00	-	TP 936.172
2014	0,92	0,42	0,97	0,00	1,00	2,00	-	TP 1.043.413
2015	0,92	0,42	0,97	0,00	1,00	2,00	-	TP 993.967
2016	0,92	0,42	0,97	0,00	1,00	2,00	-	TP 1.026.471
2017	0,93	0,42	0,97	0,00	1,00	2,00	-	TP 1.055.080
2018	0,93	0,42	0,97	0,00	1,00	2,00	-	TP 1.072.916
2019	1,00	0,45	1,00	0,00	1,00	2,00	-	TP 1.191.744
2020	1,10	0,55	1,10	0,00	3,00	2,00	-	TP 1.226.113
2021	1,10	0,55	1,10	0,00	3,00	2,00	-	TP 1.369.992
2022	1,10	0,55	1,10	0,00	3,00	2,00	-	TP 1.401.241
2023	1,10	0,55	1,10	0,00	3,00	2,00	-	TA 1.406.000
2024	1,10	0,55	1,10	0,00	3,00	2,00	1,30	TA 1.512.000

Verotulojen erittely

Vuosi	Kunnan tulovero	Kiinteistövero	Osuus yhteisöverojen tuotosta
2013 TP	9.039.189	936.172	807.567
2014 TP	9.127.736	1.043.413	893.246
2015 TP	9.343.104	993.967	1.074.633
2016 TP	8.681.600	1.026.471	996.153
2017 TP	9.065.128	1.055.080	1.119.020
2018 TP	8.547.678	1.072.916	1.052.127
2019 TP	9.179.264	1.191.744	1.142.989
2020 TP	9.617.530	1.226.113	1.315.052
2021 TP	9.865.431	1.369.992	1.934.594
2022 TP	10.000.622	1.401.241	1.977.717
2023 TA	4.995.000	1.406.000	1.316.000
2024 TA	5.282.000	1.569.000	1.158.000

Verotulojen kehitys

Vuosi	Verotulot yht. €	Muutos edell. vuoteen
2013 TP	10.782.928	+ 390.387
2014 TP	11.064.395	+ 281.467
2015 TP	11.411.704	+ 347.309
2016 TP	10.704.224	-707.480
2017 TP	11.239.228	+ 535.004
2018 TP	10.672.723	-566.505
2019 TP	11.513.997	+ 841.274
2020 TP	12.158.695	+ 644.698
2021 TP	13.170.017	+ 1.011.322
2022 TP	13 379 581	+209 564
2023 TA	7.717.000	- 4.762.000
2024 TA	7.817.000	+100.000

Valtionosuudet

Vuosi	€	Muutos edell. vuoteen
2013 TP	13.093.363	+ 231.733
2014 TP	14.148.442	+ 1.055.079
2015 TP	13.626.450	- 521.992
2016 TP	13.837.683	+ 211.233
2017 TP	13.065.357	- 772.326
2018 TP	12.427.945	- 637.412
2019 TP	12.012.306 ^{X)}	- 415.639
2020 TP	12.681.911	+ 669.605
2021 TP	11.902.406	- 779.505
2022 TP	12.437.930	+ 535.524
2023 TA	2.576.326	-9.861.604
2024 TA	2 415.135	-161.191

X) sis. harkinnan varainen valtionosuus 480 000 €

Kuntakonsernin toimintakulujen kehitys (ilman korkoja ja poistoja)

(ulkoiset menot)

Vuosi	Käyttömenot e	Muutos edelliseen vuoteen e	Muutos edelliseen vuoteen %
2013 TP *)	37.110.160	-1.767.416	- 4,55
2014 TP	33.972.495	-3.137.665	- 8,46
2015 TP	31.430.509	-2.541.986	- 7,48
2016 TP	30.183.131	-1.247.378	- 3,97
2017 TP	30.296.776	+113.645	0,38
2018 TP	30.570.947	+274.171	0,90
2019 TP	29.995.378	-575.569	-1,88
2020 TP	30.154.722	+ 159.344	0,53
2021 TP	30.684.681	+ 529.959	1,76
2022 TP**)	28.988.922	- 1.695.759	- 5,53
2023 TA***)	12.623.007	- 9.724.185	- 33,55
2024 TA	12.542.264	- 80.743	- 0,64

*) Rantasalmen kunta tuotti tekniset palvelut 31.12.2013 saakka (Juva, Rantasalmi)

***) Maatalouslomituksen siirtyminen Mikkelin kaupungille

****) Soten siirtyminen hyvinvointialueelle

Talousarviolainat

Vuosi	Vuotuinen lainanotto	Lyhennykset	Korot	Lainojen nettomenot	Lainamäärä 31.12.	Lainamäärä €/asukas
2013 TP	1.900.000	1.048.296	166.719	851.704	9.866.686	2.549
2014 TP	220.000	1.226.744	153.303	-1.006.744	9.559.941	2.505
2015 TP	3.900.000	1.101.408	144.318	2.798.592	12.258.533	3.278
2016 TP	490.000	1.236.419	162.205	-746.419	10.912.114	2.989
2017 TP	600.000	1.274.316	129.176	-674.316	10.537.797	2.965
2018 TP	1.000.000	1.265.247	112.634	-265.247	11.073.000	3.152
2019 TP	2.800.000	1.500.150	123.047	1.299.850	11.102.000	3.236
2020 TP	0	1.226.775	106.500	239.200	8.639.000	2.569
2021 TP	200.000	1.444.266	87.000	-1.244.266	6.759.000	2.030
2022 TP	0	1.044.525	64.857	-1.044.525	5.714.475	1.717
2023 TA	2.850.000	966.277	61.847	1.883.723	7.598.188	2.294
2024 TA	2 095 500	836.595	71.574	1.258.905	8.857.093	2.674

Tilapäisluoton nostovaltuus (hallintosäätö 29 §, hallintopäällikön/-johtajan toimivalta)

v. 2002	1,5 M€, korotettu; kunnanvaltuusto 24.6.2002 § 30
v. 2003–2005	2,5 M€
v. 2006	2,5 M€, korotettu; kunnanvaltuusto 25.9.2006 § 33
v. 2007–2013	2,9 M€
v. 2014	2,9 M€, korotettu; kunnanvaltuusto 15.12.2014 § 53
v. 2015–2019	3,5 M€
v.2019 -	4,5 M€, korotettu; kunnanvaltuusto 30.9.2019 § 40

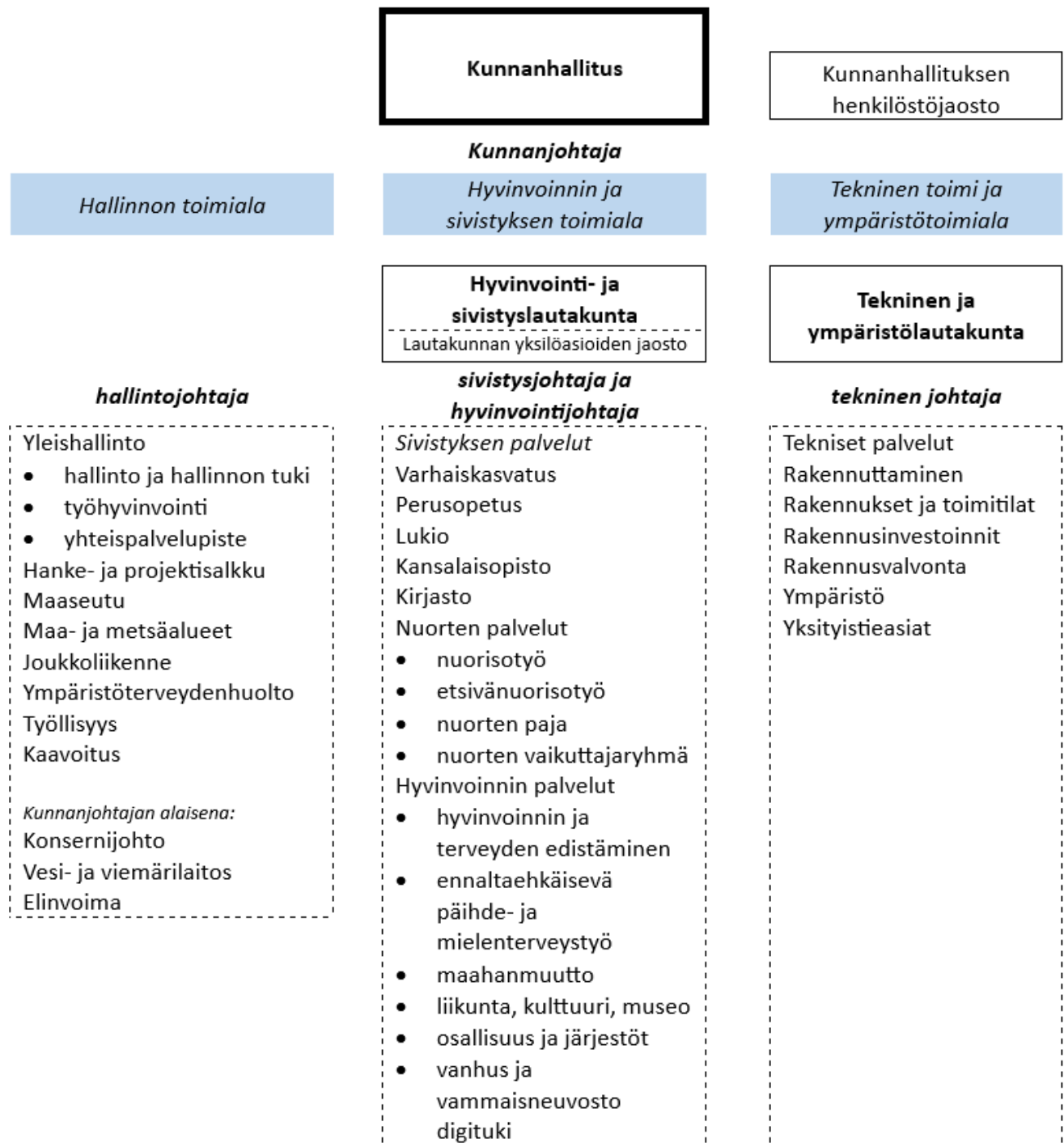
Investoinnit / nettomenot

Vuosi	Investoinnit €
2013 TP	2.025.595
2014 TP	729.532
2015 TP	3.317.353
2016 TP	858.903
2017 TP	1.621.502
2018 TP	1.396.920
2019 TP	1.278.836
2020 TP	800.017
2021 TP	941.504
2022 TP	1.276.722
2023 TA	2.850.000
2024 TA	2.095.500

Liite nro 2, kokouspalkkiot ja ansionmenetyskorvaukset

KOKOUSPALKKIOT	EUROT	
Valtuusto	60 €	
Kunnanhallitus	60 €	
Lautakunnat	50 €	
Jaostot	50 €	
Toimikunnat, vanhusneuvosto ja muut toimielimet	50 €	
Vaalilautakunnan puheenjohtaja	120 €/pv	
Vaalilautakunnan jäsen	90 €/pv	
Vaalitoimikunta (Hallintosääntö 163 §)	70 €/pv	
Koulutusseminaarit, työseminaarit	60 €	ei korotusta yli 3 t
Katselmus, neuvottelu, toimitus	60 €	yli 3 t + 50 %
Luottamushenkilöille etäyhteydellä järjestetyt infot yms.	Ei erillistä palkkiota.	
<i>Kuntaorganisaation ulkopuoliset tilaisuudet</i>		
Yhtymäkokoukset, kuntien edustajainkokoukset	60 €	
Kuntayhtymän muu toimielin (ellei kuntayhtymä maksa)	60 €	
Johtokunnat, valiokunnat ja toimikunnat, vaikuttamistoimielimet sekä muut toimielimet	60 €	
<i>Toimielinten kokouksiin liittyvät erilliset palkkiot</i>		
Puheenjohtajan palkkio	kokouspalkkio + 50 %	
Sihteeripalkkio	kokouspalkkio + 50 %	
Pöytäkirjan tarkastus ja allekirjoitus (ennen nähtävänäpitoa)	10 € + matkakorvaus	
• palkkiota ei makseta, jos tarkastus voidaan tehdä sähköisesti		
Kokouspalkkion korotus yli 3 tunnista	1 x 50 %	
Kuntalain 100 § päätöksentekomenettely	Ei erillistä palkkiota.	
VUOSIPALKKIOT		
Valtuuston puheenjohtaja	2000 €/v	
Valtuuston I varapuheenjohtaja	700 €/v	
Valtuuston II varapuheenjohtaja	700 €/v	
Kunnanhallituksen puheenjohtaja	2600 €/v	
Kunnanhallituksen I varapuheenjohtaja	820 €/v	
Kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja	820 €/v	
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	700 €/v	
Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan puheenjohtaja	700 €/v	
Teknisen ja ympäristölautakunnan puheenjohtaja	700 €/v	
Henkilöstöjaoston puheenjohtaja	500 €/v	
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	200 €/vaalit	
Ansionmenetyskorvaus (maks.8 h / vrk)		
Tuntikorvaus todistuksella (työnantajan todistus)	ei ylärajaa/todelliset kulut	
Tuntikorvaus ilman todistusta enintään	10,70 €/h	

Liite nro 3. Rantasalmen kunnan organisaatio 1.1.2024

Liite nro 4. Rantasalmen kunnan vakituinen henkilöstö (osa tehtävistä osa-aikaisia)

HENKILÖSTÖ	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
Hallintopäällikkö	1	1	1	1	
Hallintojohtaja					1
Hallintosihteeri	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	2	1	1	1	
Palkkasihteeri	1				
Taloussihteeri	2	1	1		
HR- ja taloussihteeri					1
Toimistos sihteeri		4	4	3	6
Tietohallinnon asiantuntija	1				
Yrityskoordinaattori	1	1	1	1	1
Työllisyysohjaaja	1	1	1	1	
Yksilövalmentaja	1				
Työvalmentaja	1	1	1	1	1
Työnsuunnittelija					1
Kehittämispäällikkö	1	1	1	1	
Maaseutupäällikkö	1	1	1	1	1
Maaseututoimen sihteeri	1	1	1	2	2
Lomituspäällikkö	1	1			
Johtava maatalouslomittaja	3	3			
Maatalouslomittaja	45	39			
Perhepäivähoitaja	2	2	2	2	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja				1	
Avoimen varhaiskasvatuksen ohjaaja		1	1		
Ryhmäavustaja	2	2	2		
Laitoshuoltaja	2	2	2		
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	11	11	11	11	11
Varhaiskasvatuksen opettaja	4	4	4	4	4
Varhaiskasvatuksen sosionomi	1				1
Lukion rehtori-sivistysjohtaja	1	1	1	1	1
Yhtenäiskoulun rehtori	1	1	1	1	1
Sivistystoimen sihteeri	1				
Koulusihteeri	1	1	1	1	
Perusopetuksen lehtori	5	5	5	5	3
Perusopetuksen ja lukion lehtori	4	4	4	4	5
Opinto-ohjaaja	1	1	1	1	1
Perusopetuksen luokanopettaja	10	9	9	9	8
Esiluokanopettaja	1	1	1	1	1
Erityisluokanopettaja	1	2	2	2	3
Tuntiopettaja, päätoiminen	3	3	3	3	3
Lukion ja perusopetuksen lehtori	3	3	3	3	4
Erityisopettaja, perusopetus	2	1	1	2	2

Koulunkäynnin ohjaaja	8	7	7	10	10
Koulukuraattori	1	1	1		
Kirjaston johtaja				1	1
Kirjastovirkailija				1	3
Kirjastoautonkuljettaja				2	
Nuorten palvelujen koordinaattori					1
Nuoriso-ohjaaja					1
Nuorisotilaohjaaja	1	1	1	1	
Nuoriso-ohjaaja (etsivä nuorisotyö)	1	1	1	1	1
Hyvinvointijohtaja					1
Tekninen johtaja					1
Tekninen päällikkö					1
Kiinteistöpäällikkö		1	1	1	1
Ympäristösihteeri	1	1	1	1	
Ympäristöpäällikkö	1				
Ympäristöasiantuntija					1
Rakennustarkastaja	2	2	2	1	
Ympäristötoimensihteeri	2	1	1	1	
Johtava rakennustarkastaja				1	
YHTEENSÄ	139	128	85	87	87

Liite nro 5. Rantasalmen kuntastrategia

VISIO 2030 - Rantasalmi 2030:

- Turvallinen arki itsenäisellä Rantasalmella.
- Monipaikkaisuuden mahdollistava digitaalinen ja viihtyisä ympäristö.
- Elävä kunta houkuttelee asukkaita, vierailijoita ja kaupallisia palveluja.
- Luonnonvara-alalla on mahdollisuuksia ennakkoluulottomalle yritystoiminnalle.
- Uusiutuva energiatuotanto merkittävässä roolissa.
- Kehittyvät teollisuus- ja matkailuelinkeinot ovat merkittäviä työllistäjiä kuten Järvisydän, PEL-Tuote Oy yms.
- Määrällisen kasvun tavoittelu on käännetty laadullisen kehityksen suuntaan.
- Monipuoliset ympärivuotiset harrastusmahdollisuudet.
- Yhteistyötä on vahvistettu sidosryhmien kanssa.
- Yhteisöllisyys, nopea reagointi ja osallistaminen on edelleen hyvällä ja korkealla tasolla.

STRATEGIA 2025

Päämäärät	Strategiset mittarit	Strategiset avaukset
Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus tapahtumien, kohtaamisten, asumisen ja palvelujen keskipisteenä	Työikäisten määrä (kpl) Tapahtumat Aasukastyytyväisyys	Rantapuiston ja torialueen edelleen kehittäminen Nuorten kohtaustilan järjestelyt Kuntalaisten olohuoneen järjestelyt
Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta itsenäisyyden ja tulevaisuusinvestointien turvana	Vuosikate/poistot (%) Investointien tulo-rahoitusosuus (%) Konsernin lainakanta (€/as) Kunnan kiinteistöjen energiankulutus	Organisaation ja palvelu-prosessien uudistaminen muuttuvassa toiminta- ympäristössä Kustannustietoisuuden lisääminen Tuottavuuden parantaminen
Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen erityisesti matkailuelinkeinossa ja luonnonvara-alalla	Yritysten nettomäärä (kpl) Työpaikkaomavaraisuus (%) Työllisyysaste (%) Maatalouden EU –tuet (€) Yritysten Investoinnit (€)	Yritys- ja työelämäpalveluiden saatavuus paikkakunnalla turvataan organisaatioiden tulevissa uudistuksissa Työvoiman saatavuutta tehostetaan markkinointi- yhteistyöllä yritysten kanssa Työvoiman tarvittava koulutustaso turvataan tehostetulla yhteistyöllä koulutuslaitosten kanssa Osallistutaan paikkakunnan tietoverkkojen kehittämistä tukeviin rakentamishankkeisiin Alueen saavutettavuudessa painotetaan koulu- ja työmatkaliikenteen sekä tieinfran kunnossapidon turvaamisen lisäksi matkaketjujen parantamiseen tärkeitä toimenpiteitä

		Palvelusetelien käytön laajentaminen Lukion matkailulinjan kehittäminen
Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus aineettomana voimavarana	Kunnan sometilien seuraajat (kpl) Kansalaisopiston, kirjaston ja kuntosalin käyttäjämäärät (kpl) Kulttuuri kokoontumiset (lkm.) Aktiiviset yhdistykset (lkm.)	Osallistuvan budjetoinnin hyödyntäminen mm. opintosetelit aikuisten harrastamisen toteuttamisessa Aktiivinen yhteistyö sidosryhmien kanssa